

Vládní návrh

## ZÁKON

ze dne ... 2020,

**kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

### Čl. I

Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 340/2004 Sb., zákona č. 484/2004 Sb., zákona č. 127/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 71/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 155/2009 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 360/2012 Sb., zákona č. 293/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb. a zákona č. 262/2017 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 2 se za slovo „zákon“ vkládají slova „zpracovává příslušný předpis Evropské unie<sup>23)</sup> a“.

Poznámka pod čarou č. 23 zní:

„<sup>23)</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 ze dne 11. prosince 2018 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu.“.

*CELEX: 32019L0001*

2. V § 2 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Sdělením výhrad se pro účely tohoto zákona rozumí písemné vyrozumění účastníkům řízení o narušení hospodářské soutěže, v němž Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) sdělí popis skutku, označí hlavní důkazy, sdělí právní kvalifikaci skutku a správní trest, který hodlá uložit.“.

3. V § 3 odst. 1 se slova „pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen "Úřad")“ zrušují.
4. V § 7 odst. 2 a v § 11 odst. 3 se slova „V takovém rozhodnutí může Úřad“ nahrazují slovy „Ve výrokové části rozhodnutí o zastavení řízení Úřad tyto závazky uvede a může“.
5. V § 7 odst. 3 se slova „písemné vyrozumění, v němž Úřad sdělí základní skutkové okolnosti případu, jejich právní hodnocení a odkazy na hlavní důkazy o nich, obsažené ve správním spise (dále jen „sdělení výhrad“)“ nahrazují slovy „sdělení výhrad“.
6. V § 7 odst. 4 úvodní části ustanovení a v § 11 odst. 5 úvodní části ustanovení se slova „zastavení řízení“ nahrazují slovy „nabytí právní moci rozhodnutí“.
7. V § 13 se za slovo „poslední“ vkládá slovo „ukončené“.

8. V § 19a se za odstavec 3 vkládají nové odstavce 4 až 6, které znějí:

„(4) Namísto rozhodnutí podle odstavce 3 Úřad rozhodne o zastavení řízení za podmínky, že orgán veřejné správy Úřadu navrhl závazky ve prospěch obnovení účinné hospodářské soutěže, které jsou dostatečné pro ochranu hospodářské soutěže a jejichž splněním se odstraní závadný stav, a že narušení hospodářské soutěže nemělo podstatné následky. Ve výrokové části rozhodnutí o zastavení řízení Úřad tyto závazky uvede a může rovněž stanovit podmínky a povinnosti nutné k zajištění splnění těchto závazků. Jestliže Úřad neshledá navržené závazky dostatečnými, důvody písemně sdělí orgánu veřejné správy a pokračuje v řízení.

(5) Závazky podle odstavce 4 může orgán veřejné správy písemně navrhnout Úřadu nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy mu Úřad doručil sdělení výhrad; k pozdějšímu návrhu přihlédne Úřad jen v případech hodných zvláštního zřetele. Orgán veřejné správy je svým návrhem vázán vůči Úřadu, popřípadě vůči třetím osobám, a od podání návrhu do rozhodnutí Úřadu podle odstavce 4 nesmí postupovat způsobem, který je předmětem výhrad Úřadu.

(6) Po nabytí právní moci rozhodnutí podle odstavce 4 může Úřad znovu zahájit řízení a vydat rozhodnutí podle odstavce 3, jestliže

- a) se podstatně změnily podmínky, které byly pro vydání rozhodnutí podle odstavce 4 rozhodné,
- b) orgán veřejné správy jedná v rozporu se závazky podle odstavce 4, nebo
- c) rozhodnutí bylo vydáno na základě nepravdivých nebo neúplných podkladů, údajů a informací.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 7.

9. Pod označení § 20 se vkládá nadpis, který zní: „**Působnost**“.

10. V § 20 se na začátek odstavce 1 vkládá věta „Úřad při výkonu své působnosti podle tohoto zákona postupuje nezávisle a nestranně.“.

*CELEX: 32019L0001*

11. V § 20 odst. 1 písm. c) se slova „a svá pravomocná rozhodnutí“ zrušují.

12. V § 20 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní: „d) zveřejňuje svá pravomocná rozhodnutí.“.

13. V § 20 odst. 5 se slovo „úřadu“ nahrazuje slovem „orgánu“.

14. V § 20 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Úřad vydává výroční zprávu o své činnosti podle tohoto zákona, informuje o ní vládu a Parlament a vhodným způsobem ji zveřejňuje. Výroční zpráva obsahuje zejména informace o počtu zahájených a ukončených správních řízení, jmenování a odvolání předsedy a místopředsedů a výši zdrojů včetně změn oproti předchozímu období.“.

15. V § 20a odst. 3 písm. c) se slovo „ostatními“ zrušuje a slovo „úřady“ se nahrazuje slovy „orgány jiných“.
16. V § 20a odst. 3 se písmeno d) zrušuje.  
Dosavadní písmena e) až i) se označují jako písmena d) až h).
17. V § 20a odst. 3 písm. e) se slovo „úřadu“ nahrazuje slovem „orgánu“.
18. V § 20a odst. 4 písm. c) se slova „úřady ostatních“ nahrazují slovy „orgány jiných“.
19. V § 20a odst. 4 písm. d) se slova „úřadům ostatních“ nahrazují slovy „orgánům jiných“.
20. V § 20a odst. 4 se písmeno e) zrušuje.  
Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno e).
21. V § 21 odst. 2 se za text „§ 20 odst. 1 písm. a)“ vkládají slova „nebo b)“.
22. Nadpis § 21b zní: **„Seznámení s podklady rozhodnutí“**.
23. V § 21b se věta první zrušuje.
24. V § 21c odst. 4 se slova „upuštění od uložení pokuty a žádost o snížení pokuty podle § 22ba odst. 5“ nahrazují slovy „shovívavost, žádost o snížení pokuty narovnáním, protokoly procesu narovnání“ a slovo „Úřadu“ se zrušuje.
25. V § 21c odst. 5 se slova „upuštění od uložení pokuty nebo žádost o snížení pokuty podle § 22ba odst. 5 anebo žádost o snížení pokuty podle § 22ba odst. 6 (dále jen "žádost o neuložení nebo snížení pokuty")“ nahrazují slovy „shovívavost nebo žádost o snížení pokuty narovnáním“, slovo „Úřadu“ se zrušuje a číslo „1“ se nahrazuje číslem „3“.
26. V § 21ca odst. 1 se slova „Žádosti o neuložení nebo snížení pokuty“ nahrazují slovy „Žádost o shovívavost a žádost o snížení pokuty narovnáním“ a slova „podle § 22ba odst. 6“ se nahrazují slovem „narovnáním“.
27. V § 21ca odst. 2 se za slovo „zpřístupnit“ vkládají slova „orgánům činným v trestním řízení po sdělení výhrad a ostatním“, slovo „až“ se zrušuje a za slova „šetření nebo“ se vkládá slovo „nabytí“.
28. V § 21ca odst. 3 se slova „neuložení nebo snížení pokuty“ nahrazují slovy „shovívavost a žádosti o snížení pokuty narovnáním“.
29. V § 21d odst. 2 a 3 se slova „podle § 7 odst. 2 nebo § 11 odst. 3 anebo § 17 odst. 4“ zrušují.
30. V § 21f odst. 5 se slova „obchodních prostor soutěžitele, v nichž“ nahrazují slovy

„soutěžitele, v jehož obchodních prostorách“.

31. V § 21f se za odstavec 7 vkládá nový odstavec 8, který zní:

„(8) Zaměstnanci Úřadu jsou oprávněni požadovat pomoc nebo součinnost orgánů Policie České republiky, pokud nemohou splnění svých povinností zajistit vlastními prostředky.“.

Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 9.

*CELEX: 32019L0001*

32. V § 21f odst. 9 se číslo „7“ nahrazuje číslem „8“.

33. V § 21g odst. 2 se slova „a odst. 8“ zrušují.

34. V § 21h odst. 4 se slovo „úřad“ nahrazuje slovem „orgán“ a slovo „úřadu“ se nahrazuje slovem „orgánu“.

35. V § 22 odst. 1 a v § 22a odst. 1 se písmeno g) zrušuje.

Dosavadní písmena h) a i) se označují jako písmena g) a h).

36. V § 22 odst. 1 písm. g) a v § 22a odst. 1 písm. g) se za slova „než obchodních prostorách“ vkládají slova „nebo poruší povinnost strpět šetření na místě v obchodních prostorách nebo v jiných než obchodních prostorách“.

37. V § 22 odst. 1 a v § 22a odst. 1 se na konci písmene f) doplňuje slovo „nebo“, na konci písmene g) se slovo „, nebo“ nahrazuje tečkou a písmeno h) se zrušuje.

38. V § 22 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) neposkytne Úřadu úplné, správné nebo pravdivé obchodní záznamy podle § 21e odst. 1, nebo

b) poruší povinnost strpět šetření na místě v obchodních prostorách nebo v jiných než obchodních prostorách podle § 21f odst. 4.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

39. V § 22 odst. 3 se slova „, g), h) nebo i)“ nahrazují slovy „nebo g) anebo podle odstavce 2“.

40. V § 22a se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) neposkytne Úřadu úplné, správné nebo pravdivé obchodní záznamy podle § 21e odst. 1, nebo

b) poruší povinnost strpět šetření na místě v obchodních prostorách nebo v jiných než

obchodních prostorách podle § 21f odst. 4.“.

Dosavadní odstavce 2 až 6 se označují jako odstavce 3 až 7.

41. V § 22a odst. 3 se slova „, g), h) nebo i)“ nahrazují slovy „nebo g) anebo podle odstavce 2“ a na konci odstavce se doplňuje věta „Sazba pokuty se nestanoví z obratu soutěžitele, pokud by tak nebylo dosaženo účelu uložení pokuty.“.

*CELEX: 32019L0001*

42. V § 22a odstavec 4 zní:

„(4) Je-li pokuta podle odstavce 3 ukládána sdružení soutěžitelů, může být uložena až do výše 10 % z úhrnu čistých obrátů dosažených za poslední ukončené účetní období jeho členy. Není-li pokuta zaplacená v plné výši, každý člen sdružení, který byl zastoupen v rozhodovacím orgánu sdružení, ručí za zaplacení uložené pokuty do výše 10 % ze svého čistého obratu dosaženého za poslední ukončené účetní období. Není-li přesto pokuta zaplacená v plné výši, ručí následně za zaplacení pokuty každý, kdo byl členem sdružení, do výše 10 % ze svého čistého obratu dosaženého za poslední ukončené účetní období. Za pokutu neručí člen sdružení, který nebyl jeho členem v době páchání přestupku nebo který doloží, že rozhodnutí sdružení vedoucí k narušení hospodářské soutěže neprovedl, a před zahájením správního řízení o tomto rozhodnutí nevěděl nebo ho odmítl.“.

*CELEX: 32019L0001*

43. V § 22a odst. 5 se číslo „2“ nahrazuje číslem „3“ a na konci odstavce se doplňuje věta „Tento zákaz nelze uložit soutěžiteli, u kterého bylo upuštěno od uložení pokuty podle § 22ba odst. 1 písm. a) nebo kterému byla pokuta snížena podle § 22ba odst. 1 písm. b) nebo § 22bb.“.

44. V § 22aa odst. 1 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) nesplní závazek podle § 19a odst. 4,“.

Dosavadní písmena c) až f) se označují jako písmena d) až g).

45. V § 22aa odst. 1 písm. f) se za slovo „místě“ vkládají slova „nebo poruší povinnost strpět šetření na místě“.

46. V § 22aa odst. 2 se slova „d), e) nebo f)“ nahrazují slovy „e), f) nebo g)“ a slova „nebo c)“ se nahrazují slovy „, c) nebo d)“.

47. V § 22b odst. 8 se za slovo „třetí“ vkládá text „, § 78 odst. 3“.

48. V § 22b se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Osoba dotčená jednáním podezřelého se o odložení věci nevyrozumí.“.

49. § 22ba včetně nadpisu zní:

„§ 22ba

### **Shovívavost**

(1) Jestliže Úřad uzná soutěžitele vinným z přestupku podle § 22 odst. 1 písm. b) nebo podle § 22a odst. 1 písm. b),

a) upustí od uložení pokuty, pokud soutěžitel

1. jako první ze všech soutěžitelů předloží Úřadu informace a podklady o utajované dohodě nebo utajovaném jednání ve vzájemné shodě mezi dvěma nebo více soutěžiteli, jejímž cílem je narušení hospodářské soutěže (dále jen „utajovaná dohoda“), které Úřad dosud nezískal a které odůvodňují provedení cíleného šetření na místě anebo prokazují existenci utajované dohody podle tohoto zákona,

2. přizná účast na utajované dohodě,

3. nečinil nátlak na ostatní soutěžitele, aby se utajované dohody účastnili, a

4. poskytne Úřadu všechny jemu dostupné podklady a informace o utajované dohodě, nebo

b) sníží pokutu, o jejíž výši informoval účastníky řízení ve sdělení výhrad, až o 50 %, pokud soutěžitel předloží Úřadu informace a podklady o utajované dohodě, které mají významnou přidanou důkazní hodnotu ve vztahu k důkazní hodnotě podkladů a informací Úřadem dosud získaných, a splní podmínky podle písmene a) bodů 2 až 4; přihlédne při tom k pořadí soutěžitelů, k době, kdy předloží Úřadu informace a podklady o utajované dohodě, a k míře, v jaké informace a podklady posilují svou povahou nebo podrobností možnost Úřadu prokázat utajovanou dohodu.

(2) Upustit od uložení pokuty nebo snížit pokutu lze jen na základě žádosti o shovívavost podané soutěžitelem, který

a) ukončil účast v utajované dohodě,

b) ve správním řízení aktivně napomáhá objasnění případu,

c) neničí, nepadělá nebo nezatajuje důkazy nebo důležité informace a to ani v době, kdy zvažoval podání žádosti o shovívavost, a

d) bez svolení Úřadu nezveřejní žádné informace o podání žádosti o shovívavost nebo o jejím obsahu dříve, než Úřad vydá v této věci sdělení výhrad, ledaže tak učiní u jiných orgánů pro ochranu hospodářské soutěže.

(3) Úřad může soutěžiteli rezervovat pořadí za účelem shromáždění informací a podkladů nezbytných pro podání žádosti o upuštění od uložení pokuty stanovením lhůty pro její podání.

(4) Soutěžiteli je na základě souhrnné žádosti rezervováno pořadí pro podání žádosti o shovívavost. Souhrnnou žádost lze podat, pokud soutěžitel podal v téže věci žádost o shovívavost nebo žádost o rezervaci pořadí u Komise a v žádosti popsáním jednáním jsou dotčena území více než 3 členských států. Jestliže souhrnná žádost obsahuje

náležitosti podle odstavce 8 a Úřad neevduje v téže věci žádnou jinou žádost, informuje o tom žadatele. Úřad je oprávněn vyzvat soutěžitele k doplnění skutečností obsažených v souhrnné žádosti.

(5) Hodlá-li Úřad zahájit ve věci podle odstavce 4 řízení o přestupku, vyzve soutěžitele k podání žádosti o shovívavost v přiměřené lhůtě. Tato žádost bude považována za podanou ke dni rezervace pořadí souhrnnou žádostí, pokud je podána ve lhůtě podle věty první a v téže věci jako žádost podaná u Komise.

(6) Žádost o upuštění od uložení pokuty musí být podána nejpozději do dne, kdy bylo soutěžiteli doručeno sdělení výhrad. Žádost o snížení pokuty musí být podána nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy bylo soutěžiteli doručeno sdělení výhrad. Žádost o shovívavost, která byla podána později, se projedná jen v případech hodných zvláštního zřetele.

(7) Žádost o shovívavost lze vzít zpět do 15 dnů ode dne uplynutí lhůty pro její podání. K žádosti o shovívavost, která byla vzata zpět, a k podkladům a informacím k ní přiloženým se v řízení o přestupku nepřihlíží.

(8) Žádost o shovívavost, žádost o rezervaci pořadí a souhrnná žádost obsahují vedle obecných náležitostí stanovených správním řádem identifikační údaje soutěžitelů a popis skutku. Rozsah identifikačních údajů soutěžitelů a popis skutku stanoví prováděcí právní předpis.“.

CELEX: 32019L0001

50. Za § 22ba se vkládá nový § 22bb, který včetně nadpisu zní:

„§ 22bb

#### **Narovnání**

(1) Po zahájení řízení o narušení hospodářské soutěže může Úřad za účelem dosažení procesních úspor zahájit proces narovnání, jestliže účastník řízení ve lhůtě stanovené Úřadem písemně sdělí, že vstoupí do procesu narovnání; ke sdělení učiněnému po lhůtě Úřad nemusí přihlídnout.

(2) V rámci procesu narovnání může účastník řízení podat žádost o snížení pokuty narovnáním, ve které přizná narušení hospodářské soutěže, o němž byl informován ve sdělení výhrad. Žádost musí být podána nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy bylo účastníku řízení doručeno sdělení výhrad. Žádost, která byla podána později, se projedná jen v případech hodných zvláštního zřetele.

(3) Ústní jednání v rámci procesu narovnání je vedeno s každým účastníkem řízení samostatně.

(4) Úřad může kdykoliv proces narovnání ukončit zcela nebo ve vztahu k jednomu či více účastníkům řízení, má-li za to, že dosažení procesních úspor nelze očekávat nebo s ohledem na povahu a závažnost narušení hospodářské soutěže. Nepodá-li účastník řízení žádost podle odstavce 2, je proces narovnání s tímto účastníkem řízení ukončen.

(5) Jestliže Úřad uzná účastníka řízení vinným z narušení hospodářské soutěže, sníží na základě žádosti podle odstavce 2 pokutu, o jejíž výši informoval účastníka řízení

ve sdělení výhrad, o 10 až 20 %. Přihlédne se k míře dosažených procesních úspor, zejména ke složitosti řízení, délce jeho vedení a spolupráci účastníka řízení v rámci procesu narovnání.“.

51. V § 22c odstavec 1 zní:

- „(1) Pořádkovou pokutu lze uložit tomu, kdo ztěžuje postup Úřadu tím, že  
a) neposkytne na písemnou výzvu ve stanovené lhůtě obchodní záznamy, nebo  
b) se bez náležité omluvy nedostaví na předvolání.“.

*CELEX: 32019L0001*

52. V § 22c se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Vyžaduje-li to zajištění průběhu a účelu řízení, lze pořádkovou pokutu uložit soutěžiteli, který poruší povinnost strpět šetření na místě v obchodních prostorách nebo v jiných než obchodních prostorách podle § 21f odst. 3.

(3) Pořádkovou pokutu lze uložit až do výše 300 000 Kč nebo 10 % z průměrného denního čistého obratu soutěžitele za poslední ukončené účetní období za každý den nesplnění povinnosti. Sazba pokuty se nestanoví z obratu soutěžitele, pokud by tak nebylo dosaženo účelu uložení pokuty.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 4.

*CELEX: 32019L0001*

53. V § 22c odst. 4 se částka „1 000 000 Kč“ nahrazuje částkou „10 000 000 Kč“.

54. Za § 22c se vkládá nový § 22d, který včetně nadpisu zní:

„§ 22d

#### **Exekuce na nepeněžitá plnění ukládáním donucovacích pokut**

(1) Při provádění exekuce na nepeněžitá plnění ukládáním donucovacích pokut lze uložit donucovací pokutu do výše 300 000 Kč nebo 10 % z průměrného denního čistého obratu soutěžitele za poslední ukončené účetní období za každý den nesplnění povinnosti. Sazba pokuty se nestanoví z obratu soutěžitele, pokud by tak nebylo dosaženo účelu uložení pokuty.

(2) Donucovací pokutu lze uložit i opakovaně. Celková výše opakovaně ukládaných donucovacích pokut nesmí přesáhnout 10 000 000 Kč nebo 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období.“.

*CELEX: 32019L0001*

55. V § 23 odst. 2 se za slova „při šetření na místě v obchodních prostorách nebo v jiných než obchodních prostorách“ vkládají slova „nebo za porušení povinnosti strpět šetření na místě v obchodních prostorách nebo v jiných než obchodních prostorách“.

56. V části první se za hlavu VIII vkládá nová hlava IX, která včetně nadpisu zní:

„Hlava IX  
**Mezinárodní spolupráce**

Díl 1  
**Obecná ustanovení**

§ 24a

**Působnost**

(1) Úřad je orgánem odpovědným za provádění mezinárodní spolupráce při uplatňování článků 101 a 102 Smlouvy podle tohoto zákona.

(2) Celní úřad na základě žádosti o mezinárodní spolupráci předané Úřadem vymáhá nedoplatky na pokutě uložené v žádajícím členském státě. Místně příslušným je Celní úřad pro Jihomoravský kraj.

§ 24b

**Spolupráce mezi orgány a mlčenlivost**

(1) Úřad a orgány Celní správy České republiky navzájem spolupracují a vyměňují si bezodkladně informace potřebné k provádění mezinárodní spolupráce.

(2) Poskytnutí údajů souvisejících s poskytováním mezinárodní spolupráce Úřadu nebo soutěžnímu orgánu jiného členského státu není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

§ 24c

**Žádost o mezinárodní spolupráci**

(1) Mezinárodní spolupráce se poskytuje na základě žádosti o mezinárodní spolupráci, a to formou žádosti o doručení písemnosti nebo žádosti o vymáhání nedoplatku na pokutě.

(2) Žádost o mezinárodní spolupráci obsahuje vedle obecných náležitostí stanovených správním řádem identifikační údaje soutěžitelů a informace potřebné k zajištění doručování písemnosti nebo vymáhání nedoplatku na pokutě. Rozsah identifikačních údajů soutěžitelů a informací podle věty první stanoví prováděcí právní předpis.

(3) K žádosti o mezinárodní spolupráci se přiloží písemnost, která má být doručena, nebo rozhodnutí, na základě kterého má být vymáháno.

§ 24d

**Jazyk komunikace**

(1) Úřad zašle žádost o mezinárodní spolupráci v jednacím jazyce dožádaného členského státu nebo v jazyce, který byl mezi Úřadem a soutěžním orgánem dožádaného členského státu dohodnut jako jazyk komunikace.

(2) Vyplývá-li z právního řádu požádaného členského státu požadavek na překlad písemnosti, která má být doručena, nebo rozhodnutí, na základě kterého má být vymáháno, a pokud se Úřad nedohodne se soutěžním orgánem tohoto členského státu jinak, přiloží Úřad k žádosti o mezinárodní spolupráci také překlad této písemnosti nebo tohoto rozhodnutí do jednatého jazyka tohoto členského státu.

(3) Úřad se může dohodnout se soutěžním orgánem žádajícího členského státu, že žádost o mezinárodní spolupráci, písemnost, která má být doručena, nebo rozhodnutí, na základě kterého má být vymáháno, mohou být Úřadu předány v jiném než českém jazyce.

#### § 24e

##### **Podmínky odmítnutí žádosti o mezinárodní spolupráci**

- (1) Úřad může odmítnout žádost o mezinárodní spolupráci, pokud
- a) nemá náležitosti podle § 24c odst. 2,
  - b) jde o žádost o mezinárodní spolupráci při vymáhání nedoplatku na pokutě a
    - 1. soutěžitel, od něhož lze nedoplatek na pokutě vymáhat, disponuje v žádajícím členském státě dostatečným majetkem, který by mohl postačovat k uhrazení tohoto nedoplatku,
    - 2. soutěžní orgán žádajícího členského státu nevynaložil přiměřené úsilí ke zjištění údajů podle bodu 1, nebo
    - 3. rozhodnutí přiložené k žádosti o mezinárodní spolupráci není konečné,
  - c) by poskytnutí mezinárodní spolupráce mohlo zjevně ohrozit veřejný pořádek nebo bezpečnost České republiky, nebo
  - d) jde o žádost o mezinárodní spolupráci při doručování písemnosti a nejedná se o rozhodnutí nebo jiné písemnosti týkající se uplatňování článků 101 nebo 102 Smlouvy.

(2) Zjistí-li orgán veřejné moci provádějící úkon při mezinárodní spolupráci, že jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti o mezinárodní spolupráci podle odstavce 1, oznámí tuto skutečnost Úřadu spolu s podklady, které jej k tomuto závěru vedly, a odloží provádění těchto úkonů do dne, kdy mu Úřad oznámí, že žádost o mezinárodní spolupráci podle odstavce 1 neodmítne.

(3) V případě, že Úřad shledá, že existují důvody pro odmítnutí žádosti o mezinárodní spolupráci, může požádat soutěžní orgán žádajícího členského státu o doplňující informace.

(4) Odmítne-li Úřad žádost o mezinárodní spolupráci, sdělí tuto skutečnost soutěžnímu orgánu žádajícího členského státu. Jde-li o odmítnutí podle odstavce 1 písm. c), doloží Úřad tomuto orgánu skutečnosti, které ho k odmítnutí žádosti o mezinárodní spolupráci vedou, a to v rozsahu, který není způsobilý ohrozit veřejný pořádek nebo bezpečnost České republiky.

#### § 24f

##### **Omezení posouzení zákonnosti**

Orgánu veřejné moci nepřísluší posouzení zákonnosti

- a) žádosti o mezinárodní spolupráci zaslané soutěžním orgánem jiného členského státu,

- b) doručení písemnosti učiněného v jiném členském státě na základě žádosti o doručení písemnosti,
- c) vymáhání učiněného v dožádaném členském státě na základě žádosti o vymáhání nedoplatku na pokutě,
- d) písemnosti vydané orgánem žádajícího členského státu, která má být doručena v České republice, nebo
- e) rozhodnutí, na základě kterého má být vymáháno v České republice, vydaného soutěžním orgánem jiného členského státu.

#### § 24g

### **Nedoplatek na pokutě**

Nedoplatkem na pokutě se pro účely tohoto zákona rozumí nedoplatek na pokutě, pořádkové pokutě nebo donucovací pokutě uložených podle tohoto zákona nebo nedoplatek na obdobné pokutě uložené podle právního řádu jiného členského státu.

#### Díl 2

### **Mezinárodní spolupráce při doručování písemnosti**

#### § 24h

### **Doručování písemnosti do jiného státu**

Úřad může dožádat soutěžní orgán jiného členského státu o doručení rozhodnutí nebo jiné písemnosti týkajících se uplatňování článků 101 nebo 102 Smlouvy.

#### § 24i

### **Doručování písemnosti z jiného státu**

Na základě žádosti o doručení písemnosti zaslané soutěžním orgánem jiného členského státu zajistí Úřad její doručení.

#### § 24j

### **Náklady**

(1) Na žádost soutěžního orgánu dožádaného členského státu uhradí Úřad náklady vzniklé v souvislosti s doručováním písemnosti v tomto členském státě.

(2) Úřad požádá soutěžní orgán žádajícího členského státu o úhradu nákladů spojených s doručováním písemnosti.

### Díl 3

## Mezinárodní spolupráce při vymáhání nedoplatku na pokutě

### Oddíl 1

## Vymáhání nedoplatku na pokutě v jiném členském státě

### § 24k

#### Vymáhání nedoplatku na pokutě

Úřad může dožádat soutěžní orgán jiného členského státu o vymožení nedoplatku na pokutě, která byla uložena při uplatňování článků 101 nebo 102 Smlouvy.

### § 24l

#### Směnné kurzy

(1) Částka vymožená v jiném členském státě se považuje za zaplacenou dnem ukončení mezinárodní spolupráce při vymáhání nedoplatku na pokutě v tomto členském státě. Je-li tato částka v cizí měně, eviduje se pro účely jejího placení přepočtená na českou měnu podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou platného pro den právní moci rozhodnutí uvedeného v žádosti o mezinárodní spolupráci.

(2) K částce převedené orgánem jiného členského státu v cizí měně a připsané na účet správce placení nedoplatku na pokutě v české měně se pro účely jejího placení nepřihlíží. Tato částka je příjmem státní rozpočtu, a to i v části odpovídající kladnému kurzovému rozdílu mezi částkou podle odstavce 1 a částkou připsanou na účet v české měně.

### § 24m

#### Exekuční náklady

(1) Na žádost soutěžního orgánu dožádaného členského státu uhradí Úřad exekuční náklady vzniklé při vymáhání nedoplatku na pokutě. Ustanovení daňového řádu o exekučních nákladech nejsou dotčena.

(2) Náklady podle odstavce 1 jsou také exekučními náklady podle daňového řádu.

(3) Je-li zajištěna vzájemnost, může Úřad uhradit exekuční náklady podle odstavce 1 v paušální výši podle právního řádu dožádaného členského státu.

## Oddíl 2

### Vymáhání nedoplatku na pokutě z jiného členského státu

#### § 24n

##### Užití daňového řádu

(1) Při správě placení nedoplatku na pokutě z jiného členského státu se postupuje podle daňového řádu v rámci dělené správy. Okamžik počátku, běh a délka lhůty pro placení nedoplatku na pokutě se řídí právním řádem žádajícího členského státu.

(2) Na vymoženou částku nedoplatku na pokutě z jiného členského státu se pro účely tohoto zákona hledí jako na příjem veřejného rozpočtu.

#### § 24o

##### Titul pro vymáhání nedoplatku na pokutě

Žádost o mezinárodní spolupráci je jediným titulem pro vymáhání pohledávky na pokutě v České republice na základě dožádání jiného členského státu.

#### § 24p

##### Směnné kurzy

Výše nedoplatku na pokutě v cizí měně se pro účely tohoto zákona přepočte na českou měnu podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou platného pro den právní moci rozhodnutí uvedeného v žádosti o mezinárodní spolupráci.

#### § 24q

##### Exekuční náklady

(1) Nejsou-li z výtěžku exekuce uhrazeny exekuční náklady, může Úřad požádat soutěžní orgán žádajícího členského státu o uhrazení těchto exekučních nákladů.

(2) Exekuční náklady uhrazené podle odstavce 1 se použijí na úhradu exekučních nákladů stanovených dlužníkovi podle daňového řádu.

#### § 25

##### Převod vymožené částky

Vymoženou částku nedoplatku na pokutě, popřípadě jeho vymoženou část, převede správce placení nedoplatku na pokutě na účet určený soutěžním orgánem žádajícího členského státu.“.

CELEX: 32019L0001

57. Pod označení § 26 se vkládá nadpis, který zní: „**Zmocňovací ustanovení**“.

58. V § 26 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Úřad vydá vyhlášku k provedení § 22ba odst. 8 a § 24c odst. 2.“.

*CELEX: 32019L0001*

## Čl. II

### **Přechodné ustanovení**

Řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 143/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

## Čl. III

### **Účinnost**

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

# DŮVODOVÁ ZPRÁVA

**k zákonu, kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů a další související zákony**

## I. OBECNÁ ČÁST

### Hodnocení dopadů regulace (RIA) - Shrnutí závěrečná zprávy RIA

Název návrhu zákona: Zákon, kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů	
Zpracovatel / zástupce předkladatele: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	Předpokládaný termín nabytí účinnosti únor 2021
Implementace práva EU: Ano Termín stanovený pro implementaci: 4. 2. 2021 Jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: Ano	
2. Cíl návrhu zákona	
Zpracování směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 ze dne 11. prosince 2018 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu. Návrh vychází z potřeby plnění závazků vyplývajících z členství v Evropské unii. Cílem nové právní úpravy je dosažení stavu, aby uplatňování vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž na dohody, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy, nevedlo k výsledku jinému, než je výsledek, jehož by vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž dosáhly na základě práva Evropské Unie podle článku 3 odst. 2 nařízení (ES) č. 1/2003. Některé navrhované změny s transpozicí přímo nesouvisí a jsou odůvodněny dosavadní aplikační praxí. Jedná se zejména o problematiku narovnání a zpřístupnění informací obsažených ve správním spise.	
3. Agregované dopady návrhu zákona	
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ne	
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne	
3.2 Dopady na podnikatelské subjekty: Ano	
Je rozšířena a zpřesněna úprava vzájemné pomoci mezi soutěžními orgány států Evropské unie a zcela nově je upraven výkon rozhodnutí soutěžních orgánů členských států Evropské unie,	

kterým se ukládají pokuty nebo penále na území České republiky, což povede ke zvýšení efektivity regulace soutěžního jednání v rámci celé Evropské unie. Dojde ke zlepšení řádného fungování vnitřního trhu. Doplnění právní úpravy na české národní úrovni a její sjednocení na základní úrovni členských států přispěje ke zkultivování ekonomického prostředí na trhu. Cílem návrhu je umožnit účinněji vymáhat pravidla Evropské unie v oblasti hospodářské soutěže. Příslušné orgány by měly mít k dispozici všechny nezbytné nástroje, aby byly schopny přijímat rozhodnutí zcela nezávisle, disponovaly dostatečným množstvím lidských, finančních i technických zdrojů a účinnými nástroji k zastavení protiprávního jednání i k ukládání sankcí za porušování příslušných předpisů. Sankce by přitom měly reflektovat závažnost a dobu trvání protiprávního jednání. Nepředpokládá se však, že by změny vyvolaly náklady na straně podnikatelů, naopak jejich výsledkem bude zajištění férové hospodářské soutěže a lepší vymahatelnost ze strany příslušných orgánů, což zajistí pozitivní dopad na podnikatelské prostředí v České republice.

### 3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano

Dopady budou na podnikatele neutrální, v případě zlepšení soutěžního prostředí v důsledku nové právní úpravy mohou být pro podnikatele mírně pozitivní.

### 3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne

### 3.5 Sociální dopady: Ne

### 3.6 Dopady na spotřebitele: Ano

Návrh zákona má pozitivní dopad na všechny skupiny obyvatel, neboť zajištění spravedlivé hospodářské soutěže a lepší vymahatelnost ze strany příslušných orgánů je ve veřejném zájmu.

V tomto případě se jedná zejména o plánovanou legislativní úpravu vzájemných vztahů mezi soutěžními orgány jiných členských států, resp. zpřesnění pravomocí soutěžního národního orgánu, tudíž nelze identifikovat konkrétní navrhovaná ustanovení dotýkající se přímo práv či povinností spotřebitelů.

### 3.7 Dopady na životní prostředí: Ne

### 3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne

### 3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne

### 3.10 Korupční rizika: Ne

### 3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

## **1. Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen**

### **1.1 Právní úprava v dané oblasti**

Oblast ochrany hospodářské soutěže je v českém právním řádu upravena zákonem č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“ nebo „soutěžní zákon“) a zákonem č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů. Dalším důležitým zákonem v této oblasti je zákon č. 262/2017 Sb. ze dne 20. července 2017 o náhradě škody v oblasti hospodářské soutěže a o změně zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů.

V rámci práva Evropské unie je oblast hospodářské soutěže upravena zejména Smlouvou o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), především v hlavě VII., která obsahuje společná pravidla pro hospodářskou soutěž, daně a sbližování právních předpisů a přímo použitelnými právními předpisy. Veřejné prosazování článků 101 a 102 SFEU zajišťují podle nařízení Rady (ES) č. 1/2003<sup>1</sup> (dále jen „Nařízení“) vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž členských států (dále též jako „soutěžní orgány“) souběžně s Komisí. Vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž a Komise společně tvoří síť orgánů veřejné moci, které v úzké spolupráci uplatňují pravidla Unie v oblasti hospodářské soutěže.

Ustanovení čl. 3 odst. 1 Nařízení ukládá vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž a vnitrostátním soudům povinnost použít články 101 a 102 SFEU na dohody, rozhodnutí sdružení podniků, jednání ve vzájemné shodě nebo zneužití dominantního postavení, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy. Souběžně s články 101 a 102 SFEU uplatňuje Česká republika i vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži.

Soutěžní pravidla Evropské unie se vztahují jak na jednání soukromých podnikatelských subjektů, tak na vládní zásahy samotných členských států. Dále je možné nalézt úpravu některých dílčích otázek i v oblasti tzv. „soft law“. Úprava je doplněna bohatou judikaturní činností Soudního dvora Evropské unie.

V rámci Evropské unie existuje nejednotnost výsledků řízení v případech souběžného uplatňování vnitrostátních a unijních právních předpisů o hospodářské soutěži vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž na dohody, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy. Je proto zcela zásadní, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly stejné potřebné záruky nezávislosti, zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut k zajištění toho, že nebude dosaženo odlišného výsledku v jednotlivých členských zemích Evropské unie a tento výsledek bude stejný jako by byl na základě použití práva Unie podle čl. 3 odst. 2 Nařízení. Proto je nezbytné mimo jiné sjednotit procesní instituty používané soutěžními

---

<sup>1</sup> Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1).

orgány jednotlivých členských států a zajistit jejich nezávislost. Tato problematika je řešena ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1 ze dne 11. prosince 2018 o posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž v členských státech tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla, a o zajištění řádného fungování vnitřního trhu, dále jen „Směrnice“, která je touto novelou implementována do českého právního řádu.

## **1.2 Zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen**

Stávající právní úprava nevykazuje nedostatky z hlediska zákazu diskriminace a rovnosti mužů a žen. Regulace se vztahuje obecně na vztahy mezi podnikateli a orgány veřejné moci a vztahy mezi orgány veřejné moci navzájem. Ani z hlediska nepřímé diskriminace nebyly zjištěny nedostatky. Současná právní úprava nerozlišuje pohlaví soutěžitelů, zaručuje rovný přístup každému a tyto principy nejsou navrhovanou právní úpravou nijak dotčeny.

## **2. Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen**

Vůdčím principem navrhované úpravy je zapracování Směrnice do českého právního řádu. Návrh vychází z potřeby plnění závazků vyplývajících z členství v Evropské unii. Účelem nové právní úpravy je dosažení stavu, aby uplatňování vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž na dohody, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy, nevedlo k výsledku jinému, než je výsledek, jehož by vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž dosáhly na základě práva Unie podle čl. 3 odst. 2 Nařízení. V takovýchto případech souběžného uplatňování vnitrostátních a unijních právních předpisů o hospodářské soutěži je tedy zcela zásadní, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly stejné potřebné záruky nezávislosti, zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut k zajištění toho, že nebude dosaženo odlišného výsledku.

Směrnice, jíž především se návrh změny zákona dotýká, je koncipována jako akt vyžadující tzv. *minimální harmonizaci*. V rámci národního legislativního procesu je tak nutno pouze implementovat taková ustanovení Směrnice, která ještě nejsou v současné době plně transponována do platného českého právního řádu, a členským státům umožňuje, aby přijaly nebo zachovaly přísnější právní úpravu, než která je obsažena ve Směrnici.

Některé navrhované změny s implementací přímo nesouvisejí a jsou odůvodněny dosavadní aplikační praxí. Jedná se zejména o:

- problematiku narovnání
- možnost orgánů veřejné správy navrhopvat závazky ve prospěch obnovení účinné hospodářské soutěže
- zpřístupnění informací obsažených ve spise orgánům činným v trestním řízení
- úpravu přestupků.

Hlavní principy navrhované právní úpravy jsou obsaženy v předmětné Směrnici, především se jedná o:

- zdůraznění nezávislosti vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž
- úpravu souboru nástrojů nezbytných k řádnému vymáhání pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže (pravomoci k ukládání pokut, spolupráce mezi vnitrostátními orgány, vymáhání)
- úpravu programů shovívavosti.

Návrh změny právní úpravy si v souladu se Směrnicí klade za cíl umožnit orgánům členských států pro hospodářskou soutěž účinněji vymáhat pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže. Cílem Směrnice je, aby všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž byly schopny přijímat rozhodnutí zcela nezávisle, měly dostatečné množství lidských, finančních i technických zdrojů a měly k dispozici účinné nástroje k zastavení protiprávního jednání i k ukládání sankcí za porušování příslušných předpisů. Sankce by přitom měly reflektovat závažnost a dobu trvání protiprávního jednání. Stanovena je také maximální částka pokuty, která by neměla být nižší než 10 % celkového celosvětového obrátu společnosti. Přijetím předmětné Směrnice by nemělo docházet k situacím, kdy se soutěžitelé vyhnou pokutě prostřednictvím restrukturalizace. Národní orgány pro hospodářskou soutěž budou disponovat koordinovanými programy shovívavosti. Prohloubení spolupráce mezi Komisí se všemi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž má zajistit lepší fungování vnitřního trhu.

Cílem návrhu změny právní úpravy je tedy posílení postavení vnitrostátních orgánů ochrany hospodářské soutěže, zajištění řádné hospodářské soutěže a zamezení znevýhodňování spotřebitelů a podniků vnitrostátními předpisy, zavedení stejných záruk a nástrojů pro vnitrostátní předpisy a opatření, jsou-li uplatňovány souběžně s čl. 101 a 102 SFEU a zavedení účinných pravidel týkajících se vzájemné pomoci v rámci Evropské sítě pro hospodářskou soutěž.

Konkrétně je třeba do českého právního řádu implementovat ustanovení týkající se podávání pravidelných zpráv soutěžních orgánů o své činnosti (čl. 5 odst. 4), penále (čl. 16), rezervace pořadí pro podání žádosti o shovívavost (čl. 21), žádostí o výkon rozhodnutí, kterými se ukládají pokuty nebo penále (čl. 26), spolupráce dožádaných orgánů (čl. 24, 25 a 27). Blíže ve zvláštní části důvodové zprávy.

Navrhovaná právní úprava je genderově zcela neutrální, nemá bezprostřední ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro ně odlišné podmínky. V návrhu zákona nejsou upravovány vztahy, které by se dotýkaly zákazu diskriminace ve smyslu antidiskriminačního zákona (tj. nerovného zacházení či znevýhodnění některé osoby z důvodu rasy, etnického původu, národnosti, pohlaví, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry či světového názoru). Lze proto konstatovat, že právní úprava obsažená v návrhu zákona nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a není v rozporu se zákazem diskriminace, ani nemá dopad na rovnost mužů a žen.

### **3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku**

V platných právních předpisech není v současné době plně provedena implementace Směrnice. Většina textů a požadavků Směrnice je již dnes na národní úrovni upravena. Výjimku tvoří úprava spolupráce mezi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž, včetně vymáhání cizích rozhodnutí na území České republiky, která musí být kodifikována zcela nově. Dále je třeba upřesnit úpravu pořádkových pokut, programů shovívavosti a úpravu nezávislosti Úřadu pro hospodářskou soutěž (dále také jako „Úřad“).

Výsledným stavem na legislativní úrovni by mělo být doplnění a upřesnění stávajícího právního stavu v oblasti nezávislosti vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž, úpravy souboru nástrojů nezbytných k řádnému vymáhání pravidel EU v oblasti hospodářské soutěže (pravomoci k ukládání a vymáhání pokut), úpravy programů shovívavosti, úpravy vzájemné pomoci a spolupráce mezi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž a úprava vymáhání cizích rozhodnutí na našem území.

Implementace Směrnice do vnitrostátního právního řádu je povinností České republiky jako členského státu EU. Nepřijetí navrhované právní úpravy by tak vedlo k zahájení řízení o porušení Smlouvy o EU (tzv. infringementové řízení) vůči České republice ze strany Evropské komise, což by mohlo vést až k uložení finančních sankcí pro Českou republiku.

### **4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky**

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Vykazuje naprostý soulad se zásadami legitimacy, zákonnosti a přiměřenosti zásahů.

Je v souladu s článkem 2 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky (dále jen „Ústava“), podle něhož lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, s článkem 41 odst. 2 Ústavy, podle kterého má vláda právo zákonodárné iniciativy, a také v souladu s § 24 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který mimo jiné uvádí, že ministerstva a ústřední správní úřady připravují návrhy zákonů a jiných právních předpisů týkajících se věcí, které patří do jejich působnosti, jakož i návrhy, jejichž přípravu jim uložila vláda a s článkem 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož lze působnost správních orgánů stanovit pouze zákonem.

Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu s Listinou základních práv a svobod, vyhlášenou usnesením předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., jako součást ústavního pořádku České republiky (dále jen „Listina“), a to jmenovitě s ustanovením čl. 2 odst. 2 Listiny, podle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví, ustanovením čl. 4 odst. 1 Listiny, podle kterého mohou být ukládány povinnosti toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování lidských práv a svobod, ustanovením čl. 2 odst. 3 Listiny, podle kterého každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nemůže být nucen činit, co zákon neukládá.

Navrhovaná právní úprava nijak nezasahuje do práva podle čl. 26 Listiny na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i do práva podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.

Navrhovaná právní úprava tedy splňuje ústavní požadavek stanovení povinnosti na úrovni zákona a vyhovuje též zásadám pro stanovení mezí základních práv a svobod podle čl. 4 Listiny.

#### **5. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie, popřípadě i s legislativními záměry a s návrhy předpisů Evropské unie**

Oblast hospodářské soutěže v rámci vnitřního trhu spadá dle čl. 3 odst. 1 písm. b) SFEU do výlučné pravomoci Unie, resp. soutěžní pravidla jsou jednotně aplikována v rámci Evropské soutěžní sítě tvořené jednotlivými národními orgány pro hospodářskou soutěž a Komisí.

Návrh směřuje k zajištění slučitelnosti s předpisy Evropské unie. Cílem je implementace Směrnice, u níž uplyne implementační lhůta dne 4. února 2021. V souladu s § 3 odst. 3 a 4 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, je nabytí účinnosti zákona navrhováno v závislosti na přesně neznámém datu ukončení legislativního procesu na patnáctý den následující po dni vyhlášení (blíže je předpokládán měsíc únor 2021), neboť zde existuje naléhavý obecný zájem spočívající v nutnosti splnit implementační lhůtu Směrnice, která se však nekryje s daty 1. 1. nebo 1. 7. kalendářního roku. Navrhnout nabytí účinnosti již k 1. 1. je s ohledem na standardní dobu trvání legislativního procesu nereálné, posečkat s nabytím účinnosti až na 1. 7. Není možné z důvodu hrozícího zahájení řízení o porušení Smlouvy o EU (tzv. infringementové řízení) vůči České republice ze strany Evropské komise, plynoucího z nesplnění povinností České republiky jako členského státu EU implementovat Směrnici do českého právního řádu.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s právem Evropské unie, neodporuje stávající praxi Evropské komise a Soudního dvora Evropské unie, ani obecným zásadám práva EU. Je v souladu s Nařízením, s čl. 101 a 102 SFEU, s nařízením Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků a s nařízením Komise (ES) č. 802/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků.

#### **6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána**

Na předmětnou problematiku kromě primárního práva Evropské unie bezprostředně nedopadá žádná mezinárodní smlouva, jíž by byla Česká republika vázána. Navrhovaná právní úprava je v souladu s právem EU, zejména s čl. 101 a 102 SFEU.

**7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí**

***7.1 Dopad na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty***

Navrhovaná právní úprava má za cíl implementaci Směrnice. Dopad na státní rozpočet se nepředpokládá, zvýšené náklady související s vymáháním cizích rozhodnutí na našem území, ponese žádající orgán. Navrhovaná právní úprava nepředstavuje žádný nárok na ostatní veřejné rozpočty, resp. nedotkne se rozpočtů krajů ani obcí. Implementace přináší procesní instituty, které nezvýší náklady a nepromítnou se do státního rozpočtu. Návrh nepředpokládá zřízení nového úřadu nebo jiné instituce (v oblasti hospodářské soutěže bude i nadále působit Úřad), nebude třeba vytvářet nové počítačové nebo jiné systémy.

***7.2 Dopad na podnikatelské prostředí***

Cílem návrhu je umožnit účinněji vymáhat pravidla EU v oblasti hospodářské soutěže. Na základě návrhu by mělo být zajištěno, aby pro to měly příslušné orgány k dispozici všechny nezbytné nástroje. Cílem je, aby všechny vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž byly schopny přijímat rozhodnutí zcela nezávisle, měly dostatečné množství lidských, finančních i technických zdrojů a měly k dispozici účinné nástroje k zastavení protiprávního jednání i k ukládání sankcí za porušování příslušných předpisů. Sankce by přitom měly reflektovat závažnost a dobu trvání protiprávního jednání. Stanovena je také maximální částka pokuty, která by neměla být nižší než 10 % celkového celosvětového obratu společnosti. Nemělo by docházet k situacím, kdy se společnosti vyhnou pokutě prostřednictvím restrukturalizace. Národní orgány pro hospodářskou soutěž budou disponovat koordinovanými programy shovívavosti. Prohloubení spolupráce mezi Komisí se všemi vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž má zajistit lepší fungování vnitřního trhu. Nepředpokládá se však, že by změny vyvolaly náklady na straně podnikatelů, naopak jejich výsledkem bude zajištění férové hospodářské soutěže a lepší vymahatelnost ze strany příslušných orgánů, což zajistí pozitivní dopad na podnikatelské prostředí v České republice.

***7.3 Sociální dopady***

Návrh zákona má pozitivní dopad na všechny skupiny obyvatel, neboť zajištění efektivně fungující hospodářské soutěže a lepší vymahatelnost ze strany příslušných orgánů je ve veřejném zájmu. V užším slova smyslu návrh zákona žádné sociální dopady neimplikuje, a to ani na rodiny s dětmi, osoby sociálně slabé, národnostní menšiny nebo osoby a skupiny osob sociálně, zdravotně nebo jinak znevýhodněné či ohrožené.

***7.4 Dopady na životní prostředí***

Navrhovaná úprava nemá přímý dopad na životní prostředí.

## **8. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů**

Předložený návrh v této oblasti stávající úpravu nikterak nemění, dopady na problematiku ochrany soukromí a osobních údajů se nepředpokládají. Navrhovaná právní úprava je v souladu s právními předpisy o ochraně osobních údajů, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb. ze dne 12. března 2019 o zpracování osobních údajů, který zapracovává příslušné předpisy Evropské unie - směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a k naplnění práva každého na ochranu soukromí upravuje práva a povinnosti při zpracování osobních údajů. Podle čl. 6 odst. 1 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, je zpracování osobních údajů zákonné mimo jiné tehdy, je-li nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce, konkrétně Úřad.

Návrh nemá dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů. Navržené změny nepřinášejí žádná nová práva ani povinnosti adresátů právní úpravy ve vztahu k této problematice.

## **9. CIA – zhodnocení korupčních rizik**

Vláda na svém jednání dne 11. března 2019 usnesením č. 170 schválila Akční plán boje s korupcí na rok 2019. Akční plán boje s korupcí na rok 2019 je prvním akčním plánem, jímž se realizuje Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022. Vedle věcného a obsahového vymezení konkrétních protikorupčních opatření je Akčním plánem boje s korupcí na rok 2019 též stanovena jasná odpovědnost jednotlivých rezortů za plnění úkolů.

Cílem předkládaného zhodnocení korupčních rizik je identifikovat možná korupční rizika v navrhované právní úpravě, posoudit jejich významnost a možnost jejich eliminace či alespoň minimalizace.

Navrhovaná novela nepřinese navýšení korupčních rizik. Vzhledem k důsledně uplatňovaným rozhodovacím a kontrolním postupům na Úřadě, nezávislosti a nestrannosti justice a kritériím a limitům upraveným v zákoně lze předpokládat, že dojde k minimalizaci potenciálních korupčních rizik. Navrhovaná právní úprava není spojena s vyššími korupčními riziky, než kterým čelí orgány pro hospodářskou soutěž, jejich zaměstnanci a subjekty spolupracující s těmito orgány obecně, zejména u zájmových nebo politických kauz. Korupční riziko pro ně není nové, je přítomno i při účinnosti stávající právní úpravy. Dopad novely by měl být zřetelně protikorupční, neboť její podstatou je další sjednocení postupu národních soutěžních orgánů pro hospodářskou soutěž, což napříč členskými státy ještě více omezí prostor pro odlišný, korupční postup.

## **A) Povaha právní úpravy**

### **Přiměřenost**

Navrhovaná novela splňuje kritéria přiměřenosti, nerozšiřuje okruh vztahů, na které se budoucí právní úprava vztahuje oproti současnému stavu, pouze jej zpřesňuje, stejně tak nerozšiřuje kompetence Úřadu ani jiných orgánů veřejné správy, nepočítaje v to přeshraniční spolupráci se soutěžními orgány ostatních zemí Evropské unie. Novela sama o sobě nevyvolává potřebu navýšení pracovních míst na Úřadě. Rozsah práv a povinností v právním předpise odpovídá danému účelu.

### **Jednoznačnost**

Navrhovaná právní úprava obsahuje dostatečně přesné vymezení práv a povinností všech dotčených orgánů a osob. Stanoví jasný postup při aplikaci zákona v dané oblasti hospodářské soutěže a spolupráce soutěžních orgánů členských zemí Unie. Rovněž sankce za nedodržení nově navrhované úpravy jsou vymezeny zcela jednoznačně, přičemž způsob stanovení výše pořádkových pokut je v souladu se Směrnicí, která je touto novelou transponována do českého právního řádu, řešen alternativně, a to až do konkrétní výše nebo podle obrátového kritéria. V případech jiných subjektů, než je soutěžitel, je z povahy vyloučeno použití obrátového kritéria, proto se použije pouze zákonná výše daná absolutní částkou. Dle Směrnice se odrazující účinek pokut v Unii značně liší a v některých členských státech je maximální výše pokuty, kterou lze uložit, velmi nízká. Aby bylo zajištěno, že vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohou ukládat odrazující pokuty, měla by maximální výše pokuty, již lze uložit za každé porušení článků 101 nebo 102 SFEU, činit nejméně 10 % celkového celosvětového obrátu dotčeného podniku. To však členským státům nebrání v tom, aby zachovaly či zavedly vyšší maximální výši pokuty, již lze uložit.

### **Standardnost**

Novelizace nijak zásadně nevybočuje z postupů a principů, které se používají již nyní a na nichž je založena platná právní úprava. Kromě nově doplněné vzájemné spolupráce se soutěžními orgány členských zemí EU a možnosti rezervovat si pořadí pro podání žádosti o shovívavost (která však je stejným způsobem již léta aplikována v rámci soft law), nejsou zaváděny žádné nové instituty. Dochází pouze k zpřesňování a konkretizaci již existujících pravidel a postupů.

### **Motivace ke korupci v regulované oblasti**

Regulovanou oblastí je oblast hospodářské soutěže, ve které vykonává působnost zejména Úřad. Na osoby, které vykonávají konkrétní činnosti, jsou kladeny zvýšené nároky týkající se kázně a etiky. Navrhovanou úpravou nedochází k podstatnému zvětšení rozsahu povinností Úřadu a jeho zaměstnanců. Pravomocná rozhodnutí se zveřejňují na internetových stránkách Úřadu. Ze zveřejněného rozhodnutí lze zjistit, která úřední osoba je odpovědná za rozhodnutí. Identifikace podkladů pro rozhodnutí je uváděno v odůvodnění rozhodnutí. Transparentnost vedení správního řízení a dvoustupňový systém rozhodování a odpovědnosti

eliminuje příležitost pro korupční jednání. Nelze očekávat, že v této oblasti se korupce stane systémovým jevem.

## **Rozhodování**

### **Rozhodovací pravomoc**

K ukládání i k vynucování splnění povinnosti při ochraně hospodářské soutěže je nadále věcně i místně příslušný Úřad, jenž je tímto úkolem pověřen již od vzniku právní regulace v této oblasti a má tak nejširší zkušenosti. Úřad disponuje podklady pro vydání daného rozhodnutí, ale i potřebnými odbornými znalostmi, čímž je zaručena efektivní implementace dané regulace i její efektivní kontrola, případně vynucování. Úřad je jediným správním orgánem s dvouinstančním řízením, který může postihnout narušování hospodářské soutěže. Návrh zákona je svým rozsahem přiměřený množině vztahů, které má upravovat i ve vztahu ke kompetencím ostatním orgánům veřejné správy. Vnitřní organizační struktura Úřadu je uspořádána tak, aby rozsah působnosti, který mu byl svěřen, byl schopen efektivně zajišťovat dodržování zákona. Je rozšířena a zpřesněna úprava vzájemné pomoci mezi soutěžními orgány státu Evropské unie a zcela nově je upraven výkon rozhodnutí soutěžních orgánů členských států Evropské unie, kterým se ukládají pokuty nebo penále na území České republiky, což vede ke zvýšení efektivity regulace soutěžního jednání v rámci celé Evropské unie. Tento zákon tak posílí ochranu řádné hospodářské soutěže.

### **Kontrolovatelnost rozhodování**

Důležitým kontrolním mechanismem je v rámci správních řízení vedených před Úřadem řádný opravný prostředek. Lze využít i mimořádných opravných prostředků. Vedle toho lze využít rovněž dozorčí prostředky, čímž je zaručena dostatečná kontrola správnosti a zákonnosti.

Soudy ve správním soudnictví disponují systémem kontroly včetně odpovědnosti soudců za kárné provinění. Zjistí-li příslušný orgán státní správy soudů, že soudce zaviněně porušil své povinnosti při výkonu funkce nebo že chování soudce narušuje důstojnost soudcovské funkce nebo ohrožuje důvěru v nezávislé, nestranné, odborné a spravedlivé rozhodování soudů, podá návrh na zahájení řízení o kárné odpovědnosti soudců.

### **Odpovědnost**

Úřad je správní orgán provádějící dozor nad dodržováním zákona. Působnost Úřadu je stanovena zákonem č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů. Zvolená právní úprava nadále reflektuje požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem. Odpovědnou osobou na straně Úřadu je ve správním řízení vždy úřední osoba. Určení konkrétní úřední osoby je prováděno na základě vnitřních předpisů, resp. organizačního uspořádání, přičemž popis své organizační struktury Úřad zveřejňuje na svých internetových stránkách, což je jeho povinnost i na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Úřední osoba je povinna se při výkonu působnosti správního orgánu prokazovat příslušným služebním průkazem. Správní řád

stanoví, že rozhodnutí musí obsahovat jak označení Úřadu, tak podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka, případně uznávaný elektronický podpis úřední osoby. Tím je vždy možno původce rozhodnutí jasně a osobně identifikovat.

### **Opravné prostředky**

Proti rozhodnutí Úřadu existuje možnost účinné obrany formou opravného prostředku, kterým je rozklad. Úřad v souladu se zásadou poučovací povinnosti uvedenou ve správním řádu a v obligatorních náležitostech správního rozhodnutí je povinen uvést poučení, zda je možné proti rozhodnutí podat rozklad a v jaké lhůtě je tak možno učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá a kdo o rozkladu rozhoduje. Neopomenutelná je soudní kontrola prostřednictvím správního soudnictví. Příslušnými soudy jsou soudy krajské. Proti rozsudku krajského soudu je přípustný mimořádný opravný prostředek – kasační stížnost, která je podávána k Nejvyššímu správnímu soudu.

Vedle opravných prostředků se připouští rovněž jiné prostředky ochrany, kterými je třeba rozumět: námitku podjatosti podle § 14 správního řádu, stížnost podle § 175 správního řádu, podnět na nečinnost podle § 80 správního řádu. Lze využít i mimořádných opravných prostředků.

Úřad disponuje interním systémem kontroly v rámci hierarchie nadřízenosti a podřízenosti včetně navazujícího systému personální odpovědnosti. V případě vydání nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu je s odpovědností konkrétní úřední osoby spojena eventuelní povinnost regresní náhrady škody, za níž v důsledku nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu odpovídá.

### **Transparentnost**

Správní řízení vedená Úřadem jsou transparentní s otevřeností vůči účastníkům řízení a je praxí Úřadu, že po právní moci rozhodnutí jsou tato rozhodnutí rovněž dostupná veřejnosti. Úřad má povinnost všechny důležité skutečnosti vyvěšovat na úřední desce, pokud tak příkazuje zákon a obsah se zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup, a dále řadu dalších informací zveřejňuje na svých internetových stránkách, a to vždy předem v dostatečném časovém předstihu, příp. i v cizích jazycích. Nezveřejňují se ty údaje, na které se vztahuje zákon o utajovaných informacích, a informace, na které se vztahuje obchodní nebo bankovní tajemství či jiné zvláštním zákonem chráněné údaje a informace. V odůvodnění rozhodnutí jsou popsány podklady použité pro rozhodnutí.

### **Významnost korupčních rizik**

#### **Eliminace korupčních rizik**

Korupční rizika je možné eliminovat jednak prostřednictvím transparentnosti (žádost o podání informace podle zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, nahlížení do soudního spisu a jiné). Řízení u Úřadu je dvojinstanční. Za průběh řízení odpovídají pracovníci Úřadu s vysokoškolským vzděláním a jejich představení (vedoucí oddělení, ředitel odboru). Ředitel odboru je dále odpovědný

místopředsedovi Úřadu, resp. předsedovi Úřadu. Pravomocná rozhodnutí se zveřejňují na internetových stránkách Úřadu. Ze zveřejněného rozhodnutí lze zjistit, která úřední osoba je odpovědná za rozhodnutí. Identifikace podkladů pro rozhodnutí je uváděno v odůvodnění rozhodnutí. Dopad novely sám by měl být protikorupční, neboť její podstatou je další sjednocení postupu národních soutěžních orgánů pro hospodářskou soutěž, což napříč členskými státy ještě více omezí prostor pro odlišný, korupční postup.

### **Srovnání se stávající legislativou**

Navrhovaná právní úprava vychází z dosavadní legislativy, jedná se jen o zapracování Směrnice do českého právního řádu tak, aby tyto orgány mohly účinněji prosazovat pravidla a zajistit řádné fungování vnitřního trhu. Návrh vychází z potřeby plnění závazků vyplývajících z členství v Evropské unii. Účelem nové právní úpravy je dosažení stavu, aby uplatňování vnitrostátních právních předpisů o hospodářské soutěži vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž na dohody, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy, nevedlo k výsledku jinému, než je výsledek, jehož by vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž dosáhly na základě práva Unie podle čl. 3 odst. 2 Nařízení. V takovýchto případech souběžného uplatňování vnitrostátních a unijních právních předpisů o hospodářské soutěži je tedy zcela zásadní, aby vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž měly stejné potřebné záruky nezávislosti, zdroje a pravomoci při prosazování práva a ukládání pokut k zajištění toho, že nebude dosaženo odlišného výsledku. Směrnice, jíž především se návrh změny zákona dotýká, je koncipována jako akt vyžadující tzv. minimální harmonizaci. V rámci národního legislativního procesu je tak nutno pouze implementovat taková ustanovení Směrnice, která ještě nejsou v současné době plně transponována do platného českého právního řádu.

### **Závěr CIA**

Vyhodnocením poznatků podle metodiky CIA bylo zjištěno, že navrhovaná novela nepřinese navýšení korupčních rizik. Vzhledem k důsledně uplatňovaným rozhodovacím a kontrolním postupům na Úradě, nezávislosti a nestrannosti justice a kritériím a limitům upraveným v zákoně lze předpokládat, že dojde k minimalizaci potenciálních korupčních rizik. Navrhovaná právní úprava není spojena s vyššími korupčními riziky, než kterým čelí orgány pro hospodářskou soutěž, jejich zaměstnanci a subjekty spolupracující s těmito orgány obecně, zejména u zájmových nebo politických kauz. Korupční riziko pro ně není nové, je přítomno i při účinnosti stávající právní úpravy.

## **10. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu**

Navrhovaná právní úprava neobsahuje žádné ustanovení, které by mělo dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

## **11. Zhodnocení návrhu s ohledem na Zásady digitálně přívětivé legislativy**

Na základě usnesení vlády České republiky ze dne 9. prosince 2019 č. 870 k Plánu legislativních prací vlády na rok 2020 byla u platného znění zákona vyhodnocena míra shody se Zásadami digitálně přívětivé legislativy a bylo shledáno, že zákon již nyní těmto zásadám

vyhovuje. Zákon např. výslovně počítá s elektronickým (digitálním) oznamováním zahájení řízení o povolení spojení (§ 16 odst. 1, 16a odst. 2). Není-li zákonem stanoveno jinak, postupuje se v řízení u Úřadu podle správního řádu, s výjimkou ustanovení o řešení rozporů mezi správním orgánem, který vede řízení, a správními orgány, které jsou dotčenými orgány, týkajících se řešení otázky, která je předmětem rozhodování, ustanovení o zákazu změny napadeného rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ustanovení o lhůtách pro vydání rozhodnutí, dále z ustanovení o zvláštnostech řízení o rozkladu, ustanovení o složení rozkladové komise a o možném způsobu ukončení řízení o rozkladu a dále ustanovení o účastnících řízení a ustanovení o postupu při pochybnostech, zda je někdo účastníkem řízení; ustanovení správního řádu o účastnících řízení podle zvláštního zákona se však použijí. Soulad zákona se Zásadami digitálně přívětivé legislativy tak do značné míry závisí na souladu správního řádu s těmito zásadami.

Návrh změn zákona tyto zásady nadále respektuje, a to podle evropského i národního principu digitálně přívětivé legislativy. V oblasti hospodářské soutěže na evropské úrovni funguje Mezinárodní síť pro hospodářskou soutěž, která pracuje ve značné míře v digitálním prostoru. Nově kodifikovaná mezinárodní spolupráce mezi soutěžními orgány členských států Evropské unie je se zásadami digitálně přívětivé legislativy v souladu, i zde se používá správního nebo daňového řádu. Také ostatní navrhované změny zákona nijak nevybočují a v podstatě se ani přímo nedotýkají otázky digitální přívětivosti, takže jejich dopad je v tomto smyslu neutrální.

## II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

**Změna zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů:**

**K článku I**

### **Bod 1 (§ 1 odst. 2)**

Na základě požadavku článku 34 odst. 1 Směrnice byla doplněna skutečnost, že zákon zapracovává příslušný předpis Evropské unie.

### **Bod 2, 3, 5, 23 a 24 (§ 2 odst. 3, § 3 odst. 1, § 7 odst. 3 a § 21b)**

V novém odstavci 3 je obsažena definice institutu sdělení výhrad, která byla dosud neorganicky roztržena v § 7 odst. 3 a § 21b, kde se odstraňuje. Definice se zavádí s ohledem na potřeby praxe. Konkrétně sdělení výhrad zahrnuje popis skutku včetně hlavních důkazů, právní kvalifikaci skutku a výši pokuty, kterou hodlá Úřad uložit. Popis skutku zahrnuje popis skutkového děje, místo a čas spáchání, subjekty apod. Vymezení skutku má význam především pro dodržení zásady *ne bis in idem*. Při zahájení správního řízení disponuje Úřad zpravidla pouze dílčími poznatky o možném porušení zákona, ve sdělení výhrad však již po provedeném dokazování formuluje přesné obvinění ze spáchání přestupku. V případě, že by byl zjištěn další skutek, je třeba o něm zahájit nové řízení (což však nevylučuje, aby bylo nakonec vedeno společné řízení, pokud zjištěný skutek byl spáchán před zahájením řízení, viz § 88 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Vzhledem k použití legislativní zkratky v § 2 se v § 3 zkratka vymazává.

### **Bod 4 a 6 (§ 7 odst. 2 a 4, § 11 odst. 3 a 5)**

Tato změna souvisí se zavedením možnosti orgánů veřejné správy navrhopat závazky, znění jednotlivých ustanovení se uvádí do souladu s navrhovaným zněním § 19a.

### **Bod 7 (§ 13)**

Za účelem vedení správního řízení o povolení spojení soutěžitelů se upřesňuje obratové kritérium, ze kterého se vychází při spojování soutěžitelů, a to tak, že se doplňuje slovo „ukončené“ k sousloví „účetní období“. Doplnění upřesní jednoznačnou identifikaci účetního období, které je podkladem pro rozhodnutí Úřadu o povolení spojení soutěžitelů.

### **Bod 8 (k § 19a odst. 4 až 6)**

Institut závazků učiněných účastníky řízení ve prospěch obnovení účinné hospodářské soutěže je již zaveden ve stávající platné právní úpravě. Možnost navrhnout závazky mají dosud pouze soutěžitelé, kteří naruší hospodářskou soutěž, nikoliv orgány veřejné správy. Cílem tohoto ustanovení je umožnit zrychlení správního řízení o narušení hospodářské soutěže orgánem veřejné správy, snížit náklady na vedení správního řízení, aniž by byla narušena podstata ochrany hospodářské soutěže, tedy ochrana soutěžního prostředí.

Tato úprava zároveň vylučuje, aby institut závazků byl užit v případech, kdy činnost orgánu veřejné správy měla za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Při neplnění závazků orgány veřejné správy bude moci Úřad, stejně jako u závazků navrhovanými soutěžiteli, znovu zahájit řízení a vydat rozhodnutí ve věci.

Předkladatel se nad rámec novely zabýval výkladem „jiného úkonu podle správního řádu“ uvedeném § 19a odst. 2 písm. a).

Opatření obecné povahy, které je vydáváno podle § 171 a násl. správního řádu lze podřadit pod pojem „jiný úkon“. Jelikož opatření obecné povahy jsou vydávána podle správního řádu a jsou úkonem, jsou již nyní tedy z dozorové činnosti Úřadu vyloučena. Cílem dozoru Úřadu nad činností orgánů veřejné správy z pohledu ochrany hospodářské soutěže je přezkoumávat takové činnosti, proti kterým se není možné bránit jiným způsobem, např. správní žalobou, jako je tomu právě u opatření obecné povahy. Bylo i úmyslem zákonodárce opatření obecné povahy do „jiných úkonů“ podle správního řádu zahrnout. Prvotní návrh znění předmětného ustanovení zněl „přezkoumatelná v řízení o řádném opravném prostředku“. Na základě připomínek však byl text změněn na současné znění.

Nadto Ústavní soud uvedl v nálezu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 14/07, ustanovení § 171 správního řádu charakterizuje v tomto smyslu opatření obecné povahy jednak materiálními znaky, a to negativním vymezením jako *závazný úkon správního orgánu, který není právním předpisem ani rozhodnutím. Zároveň ale stanovuje správním orgánům v případech, kdy jim zvláštní zákon ukládá vydat závazné opatření obecné povahy, postupovat podle části šesté zákona, jež upravuje řízení o návrhu opatření obecné povahy a jeho přezkum (formální znak)*. Opatření obecné povahy jsou tak úkonem, při jehož vydání se postupuje podle správního řádu.

## **Bod 9 až 12 (§ 20 odst. 1)**

Do ustanovení se doplňuje nadpis z důvodu snadnější orientace v zákoně. V souladu s článkem 4 Směrnice se v nově vkládané úvodní větě prvního odstavce výslovně deklaruje nezávislost Úřadu a podřízenost jeho činnosti výlučně zákonům a jiným právním předpisům.

Nezávislý postup (a nestrannost) správních orgánů a jejich zaměstnanců (úředníků) vyplývá primárně ze základních zásad jejich působnosti v oblasti veřejné správy (viz § 2, § 4 a § 7 správního řádu).

Speciálně pro Úřad základní parametry jeho postavení vyplývají z § 1 zákona č. 273/1996 Sb. ve spojení s § 20 a § 20a zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Nestrannost státních zaměstnanců je obecně kodifikována v § 77 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (dále jen „služební zákon“), nezávislost státních zaměstnanců je obecně kodifikována v § 84-85 služebního zákona. Dále je nezávislost podpořena speciální zákonnou povinností mlčenlivosti výslovně uvedenou v § 24 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

V případě představených (veřejných funkcionářů) je další zákonný rámec nastaven v zákoně č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů (např. § 1 a § 3 zákona). Obdobně upravuje případný střet zájmů u osob v pracovněprávním (či obdobném) poměru i § 303 a § 310 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

Zákaz konkurence na obecné úrovni upravuje § 17 a § 83 služebního zákona ve spojení s § 24 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Případný střet zájmů bývalých zaměstnanců a osob přijímajících rozhodnutí v souladu s obecnými požadavky Směrnice upravují vnitřní předpisy Úřadu (Etický kodex).

Povinnost Úřadu zveřejňovat svá pravomocná rozhodnutí je podřazena pod samostatné ustanovení (písm. d). Zveřejňování rozhodnutí orgánů pro hospodářskou soutěž v souladu s platnými unijními či vnitrostátními právními předpisy se považuje za standardní.

#### **Bod 13, 15, 17 až 19, 34 (§ 20 odst. 5, § 20a odst. 3 a 4, § 21h odst. 4)**

Sjednocení roztržitého pojmosloví na „soutěžní orgán“.

#### **Bod 14 (§ 20 odst. 6)**

V tomto ustanovení je transponován požadavek Směrnice (čl. 5 odst. 4) týkající se úpravy podávání pravidelných zpráv soutěžních úřadů o své činnosti. Směrnice členské státy zavazuje, aby ze strany vnitrostátních správních orgánů pro hospodářskou soutěž zajistily podávání pravidelných zpráv ze své činnosti a o svých zdrojích vládnímu nebo parlamentnímu orgánu.

#### **Bod 16 a 20 (§ 20a)**

Zrušení obsoletního ustanovení.

#### **Bod 21 (§ 21)**

Rozšiřuje se možnost Úřadu nezahajovat z moci úřední správní řízení (tzv. „prioritizaci“), i v případě možného narušení hospodářské soutěže orgány veřejné správy. Navrhovaná úprava umožní Úřadu nezabývat se takovými jednáními orgánů veřejné správy, které jsou svou podstatou protisoutěžními, ale dopady takovýchto jednání na hospodářskou soutěž jsou zanedbatelné. Úřad tak bude moci soustředit kapacity na vyšetřování protisoutěžních jednání, vedoucích k narušení soutěže na trhu, které mají celospolečenský význam, dlouhodobě negativně dopadají na množství spotřebitelů či soutěžitelů a které odčerpávají prostředky z veřejných rozpočtů.

#### **Bod 24 až 26, 28 (§ 21c odst. 4 a 5, § 21ca odst. 1 a 3)**

Zrušení odkazů na konkrétní ustanovení zákona a jejich nahrazení zákonem používanými pojmy.

#### **Bod 27 (§ 21ca odst. 2)**

Do stávajícího systému pravidel zpřístupňování informací obsažených ve spise Úřadu jako soutěžního orgánu je nově vložena výjimka. Určitou „privilegovanou“ skupinou se tak oproti ostatním orgánům veřejné moci stávají pouze orgány činné v trestním řízení.

V nově doplněném ustanovení je nastavena možnost zpřístupnit podklady a informace orgánům činným v trestním řízení ze spisu již dříve než po ukončení šetření nebo pravomocném ukončení správního řízení, a to již od okamžiku sdělení výhrad. Orgány činné

v trestním řízení se tak mohou dříve seznámit s těmito podklady a informacemi, než bylo možno v dosavadní platné úpravě. Účelem této změny je podpora šetření orgánů činných v trestním řízení týkajících se porušení pravidel hospodářské soutěže. Při zahájení správního řízení disponuje Úřad zpravidla pouze dílčími poznatky o možném porušení zákona, ve sdělení výhrad však již po provedeném dokazování formuluje přesné obvinění ze spáchání přestupku soutěžitele, kdy je již dáno reálné podezření ze spáchání trestného činu fyzické osoby.

### **Bod 29 (§ 21d)**

V souvislosti s rozšířením subjektů majících možnost navrhnout Úřadu závazky je třeba rozšířit i ustanovení související se závazky obecně v celém zákoně.

### **Bod 30 (§ 21f odst. 5)**

Na základě dlouhodobých poznatků ze správní praxe získaných při aplikaci daného ustanovení lze uvést, že je ve většině případů nereálné v předstihu konkrétně identifikovat veškeré prostory zamýšleného místního šetření (např. z důvodu nedávného stěhování sídla či poboček nebo nesprávného označení adresy, více budov nacházejících se poblíž sebe apod.). Obdobně není možno většinou jednoznačně identifikovat veškeré šetřené prostory, jako např. služební automobily. Z regulatorního pohledu je vhodnější odstranit takový požadavek na zákonné úrovni. Dochází ke sjednocení s praxí Komise; šetřený subjekt není změnou nijak negativně dotčen, neboť i nadále půjde výhradně o jeho obchodní prostory.

### **Bod 31 až 33 (§ 21f odst. 8 a 9, § 21g)**

Jde o transpozici Směrnice (čl. 6 odst. 2) a přináší jednoznačnou úpravu této problematiky, bez možností odlišných výkladů, což přispívá ke zvýšení právní jistoty a k posílení právního postavení Úřadu.

### **Bod 35 až 42, 55 (§ 22, § 22a a § 23)**

Navrhovaná změna uvádí do souladu povinnosti obsažené v zákoně se skutkovými stavy jednotlivých přestupků a subjektů, které je mohou spáchat.

V § 21f odst. 3 je stanovena povinnost šetřených subjektů poskytnout při šetření nezbytnou součinnost a strpět dané šetření. Ve znění dosud účinném je možné pokutovat za přestupek porušení povinnosti poskytnout součinnost při šetření na místě. Toto ustanovení však ukládá soutěžitelům povinnost nejen poskytnout nezbytnou součinnost, ale i šetření na místě strpět, což nová úprava reflektuje. Změna se promítá i do ustanovení o promlčecí době.

Povinnosti zakotvené v § 21f odst. 3 je však třeba důsledně odlišit od odstavce 4, který stanoví povinnost strpět šetření každému, v jehož objektu se nachází obchodní prostor. Dosavadní úprava umožňovala za porušení této povinnosti pokutovat fyzickou, fyzickou podnikající nebo právnickou osobu jako soutěžitele, je přitom zřejmé, že daná osoba nemusela být v postavení soutěžitele (například vlastník domu, kde se nachází sídlo soutěžitele). Podobně bylo v dosavadní úpravě umožněno pokutovat porušení povinnosti

poskytnout plné, správné nebo pravdivé obchodní záznamy podle § 21e odst. 1 taktéž jenom osobě jako soutěžiteli. Navrhovaná právní úprava umožňuje pokutovat každou fyzickou, fyzickou podnikající nebo právnickou osobu bez ohledu na její postavení jako soutěžitele.

Při stanovování výše pokuty soutěžitelů má obrátové kritérium přednost. Úřad na svých webových stránkách zveřejňuje metodiku pro ukládání pokut, kde je podrobně rozepsán postup při stanovení výše pokuty.

Cílem Směrnice je posílení postavení orgánů pro hospodářskou soutěž tak, aby mohly účinněji prosazovat pravidla hospodářské soutěže a bylo zajištěno řádné fungování trhu. K tomu je třeba disponovat účinnými nástroji. Proto není vhodné stanovit pokuty právnickým osobám pouze obrátovým kritériem, neboť jsou některé právnické osoby a soutěžitelé, kteří nevytvářejí v rámci své činnosti obrát, případně vytvářejí obrát zcela zanedbatelný (např. nepodnikající právnické osoby, různé profesní komory, asociace soutěžitelů apod.). V takovém případě by pokuta neměla kýžený efekt a cíle směrnice by nebyly naplněny. Proto zákon sice preferuje použití obrátového kritéria, avšak umožňuje i uložení pokuty v konkrétní výši v těch případech, kdy by uložení pokuty dle obrátového kritéria nemohlo vést k účinnému prosazení pravidel hospodářské soutěže, což je v navrhovaném znění výslovně zmíněno.

Zákon dlouhodobě pracuje s pojmem „čistý obrát“ soutěžitele, kterým je třeba rozumět čistý obrát dosažený soutěžitelem, a to kdekoli na světě. Sestává z obrátů dosažených na jednotlivých trzích, není omezen na vnitrozemský trh. V zásadě se tedy jedná o celosvětový obrát ve smyslu Směrnice. Pokud by pojmem „čistý obrát“ měl být chápán pouze obrát dosažený na trhu České republiky, byl by takto označen, viz např. § 13 ZOHS.

Pokuta právnické nebo podnikající fyzické osobě jako soutěžiteli je dle metodiky při stanovení výše pokut za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže zásadně vyměřena s ohledem na dva faktory, a to hodnotu tržeb za zboží přímo či nepřímo dotčené protisoutěžním jednáním (obráť na relevantním trhu) v době jeho trvání a aktuální celkový čistý obrát soutěžitele.

Ručení za pokutu ukládanou sdružení soutěžitelů je na základě požadavku Směrnice nově upraveno tak, že jsou určeni soutěžitelé (členové sdružení), kteří ručí primárně, a soutěžitelé (členové), kteří ručí v případě nezaplacení. Návrh dále určuje, za jakých okolností člen sdružení za pokutu neručí.

#### **Bod 43 (§22a odst. 5)**

Přesouvá se ustanovení původního § 22 ba odst. 3 z důvodů sjednocení systematiky úpravy zákazu plnění veřejných zakázek.

#### **Bod 44 až 46 (§ 22aa)**

V souvislosti s možností orgánů veřejné správy navrhnout Úřadu závazky je třeba zakotvit i možnost postihovat neplnění těchto závazků. Zakotvuje se tedy nová skutková podstata přestupku pro orgány veřejné správy.

## **Bod 47 a 48 (§ 22b)**

Vyrozumívání osoby dotčené jednáním podezřelého z přestupku, nebo v případě většího počtu domněle dotčených subjektů vydávání veřejné vyhlášky informující blíže určitý okruh potenciálně dotčených subjektů o odložení věci a o nezahájení řízení se subjektem šetření (podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), je krajně nevhodné. Má negativní dopad na šetřeného soutěžitele spočívající v samotném zveřejnění skutečnosti, že byl ve vymezené věci (podezření na určitou protisoutěžní praxi) prošetřován, a má potenciál způsobit škodu v oblasti dobré pověsti soutěžitele, s níž může být spojena škoda ekonomická. Okruh (zejména pouze potenciálně) dotčených osob je u řady typů soutěžních deliktů téměř nemožné vymezit, natož je konkrétně identifikovat. Z těchto důvodů je výslovně tato problematika upravena. Dále vylučujeme použití § 78 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zbytek § 78 (krom v současném znění vyloučené odst. 2 věty třetí) vyloučen nebude, stále se jedná o standardní správní řízení, které se zahajuje oznámením o zahájení řízení, které obsahuje náležitosti podle § 46 odstavce 1 správního řádu. Úřad je i nadále vázán povinností vymezit předmět řízení dle SŘ a informovat účastníka řízení o jednání, které prošetřuje. S ohledem na specifickou a délku jeho vyšetřování následně Úřad povinně ve formě sdělení výhrad vždy informuje účastníka řízení o přesné skutkové i právní kvalifikaci jeho případného přestupku a ponechává mu zákonnou lhůtu se ke sdělení výhrad vyjádřit, doplnit dokazování či uvést námitky.

## **Bod 49 (§ 22ba)**

Předmětné změny ustanovení upravujícího institut shovívavosti jsou nutným promítnutím transpozičních požadavků směrnice o posílení. V rámci této transpozice došlo ke zpřehlednění normativní úpravy tohoto ustanovení původně zahrnujícího úpravy programu shovívavosti i procesu narovnání.

Nově je tak z důvodů zvýšené přehlednosti úpravy a systematické orientace adresátů normy v tomto paragrafu ponechána pouze úprava shovívavosti. Pravidla procesu narovnání jsou pak vložena do nového samostatného paragrafu.

Nově navržený text odstavce 2 vychází z požadavků čl. 19 Směrnice a zakotvuje obecné podmínky shovívavosti.

Do nově vloženého odstavce 3 je promítnut požadavek na transpozici čl. 21 Směrnice. Jsou v něm nastaveny základní zákonné podmínky na použití systému tzv. *rezervace pořadí*. Dává možnost potenciálnímu žadateli „chránit“ pořadí jeho žádosti o shovívavost, a tak využít výhody programu shovívavosti. Musí předložit soutěžnímu orgánu alespoň základní informace vztahující se k údajnému protisoutěžnímu jednání. Normativní pravidlo reflektuje mnohaletou praxi Úřadu založenou doposud pouze na pravidlech tzv. soft law (metodice vydané a zveřejněné Úřadem na jeho stránkách), které bylo přijato po vzoru Komise v rámci evropské soutěžní sítě.

V novém odstavci 4 a 5 je pak promítnut obdobný institut tzv. *souhrnné žádosti* vyjádřený v čl. 22 Směrnice. Slouží podobně pro určitou formu rezervace žádosti o shovívavost. V tomto případě se jedná o úroveň nadnárodní při aplikaci práva EU. Musí být

tedy zároveň podána úplná žádost ve stejné věci na evropské úrovni u Komise. Rovněž v tomto případě jde o normativní zakotvení dosavadní eurokonformní praxe.

Konkrétní požadavky na poskytnuté informace či dokumenty jsou upraveny na podzákonné úrovni. Vedle toho budou zachována pravidla na úrovni výše uvedené metodiky, která konkrétněji popisují postupy při přijímání žádostí v rámci programu shovívavosti.

#### **Bod 50 (§ 22bb)**

Doplňují se nová detailnější pravidla pro vedení procesu narovnání jako specifického jednání mezi soutěžním orgánem vedoucím správním řízením a účastníkem řízení. Úřad zároveň hodlá zamezit možnému zneužívání institutu narovnání další konkretizací jeho podmínek. Úřad zde vychází z dlouhodobé rozhodovací praxe využívající tento institut (původně rovněž zakotvený pouze na základě eurokonformního soft law).

Konkrétněji jsou nastaveny především možnosti a diskrece správního orgánu aplikujícího institut narovnání. Zásadním měřítkem pro aplikaci daného institutu je z hlediska procesní ekonomie možnost dosáhnout výrazných procesních úspor předmětného správního řízení.

Nastavení detailnějších pravidel procesu narovnání včetně počátku, průběhu a ukončení procesu narovnání nebo zvýšení diskrece při ukládání výše pokuty má zdůraznit určitý „nenárokový“ charakter celého institutu a plně rozvinout jeho hlavní účel – dosažení procesních úspor v řízení, kde je dokončeno dokazování, jasně zjištěna odpovědnost jeho účastníků za přestupek a tito svoji odpovědnost za delikt přiznají.

#### **Bod 51 až 53 (§ 22c)**

Ruší se dosavadní znění odstavce 1 a nahrazuje se novým zněním, které vychází z potřeby transpozice čl. 16 Směrnice.

Je ponechána možnost uložit pořádkovou pokutu za porušení povinnosti dle § 21e odst. 2. Návazně je tato rozšířena na případy nedostavení se na předvolání a nepodrobení se šetření na místě, a to opakovaně až do splnění povinnosti. Přestože podle současného právního řádu lze uložit pořádkovou pokutu za nedostavení se na předvolání podle správního řádu, správní řád umožňuje uložit pokutu pouze do výše 50 000 Kč, což je podle Směrnice nedostačující výše.

Zakotvení nové skutkové podstaty nepodrobení se šetření na místě jako pořádkový delikt je důvodné zejména pro plynulejší chod a řízení a zajištění cíle šetření na místě. Je efektivní porušení povinností, jejichž cílem je obstarání podkladů pro vedení řízení, ustavit i jako pořádkové delikty a neponechat je pouze jako přestupky. Pokud má být účel a průběh příslušného řízení u Úřadu skutečně efektivně zajištěn, je důležité v případě obstrukcí s poskytováním vyžádaných informací v Úřadem stanovených lhůtách ponechat Úřadu možnost donucovat povinného ke splnění povinnosti – případně i opakovaně cestou ukládání pořádkové pokuty, a to rozhodnutím jako prvním úkonem v řízení o jejím uložení. Obdobně to platí i u obstrukcí při šetření na místě.

Maximální výše pořádkové pokuty je stanovena alternativně, a to až do výše konkrétní sumy, tedy 300 000 Kč nebo podle obrátového kritéria. V případě ukládání pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě, soutěžiteli, je upřednostněno použití obrátového kritéria, což je v navrhovaném znění výslovně zmíněno. Pokud takovýto subjekt nevytváří v rámci své činnosti žádný obrát, případně vytváří obrát zcela zanedbatelný vzhledem ke své činnosti či činnosti svých členů, bude jako maximální výše pokuty použita konkrétní suma. V případě jiných typů subjektů, je z povahy vyloučeno použití obrátového kritéria, proto se při stanovení pokuty použije zákonná výše daná konkrétní částkou, a to za každý den nesplnění povinnosti. Pro stanovení výše pořádkových pokut se stejně jako při stanovení výše pokut za přestupky užije obdobně *Postup při stanovení výše pokut ukládaných za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže* zveřejněný na webových stránkách Úřadu. Opakovaná pořádková pokuta má však stanovenou maximální výši, která se shoduje s výší pokuty, kterou je možné uložit za závažnější přestupky.

#### **Bod 54 (§ 22d)**

Vkládá se nové ustanovení umožňující ukládat donucovací pokuty, které vychází z potřeby transpozice čl. 16 Směrnice.

Nový institut vychází z koncepce exekučního prostředku ukládání donucovacích pokut ve smyslu § 129 správního řádu. Předmětné ustanovení je co se týče maximální výše donucovací pokuty *lex specialis* k § 129 správního řádu. Snahou novely je zvýšit motivaci soutěžitelů k plnění nepeněžitých povinností uložených Úřadem. Výše pokut musí být dostatečně vysoká, aby byla účinná, přiměřená a měla odrazující efekt.

Donucovací pokutu lze uložit, každému, kdo nesplní nepeněžitou povinnost vyplývající z rozhodnutí nebo z přijatých závazků. Oproti správnímu řádu, kde je maximální výše pokuty stanovena na 100 000 Kč, je výše pokuty stanovena alternativně, a to až do výše konkrétní sumy, tedy 300 000,- Kč nebo podle obrátového kritéria. V případě ukládání pokuty právnické nebo podnikající fyzické osobě, soutěžiteli, je upřednostněno použití obrátového kritéria, což je v navrhovaném znění výslovně zmíněno. Pokud takovýto subjekt nevytváří v rámci své činnosti žádný obrát, případně vytváří obrát zcela zanedbatelný vzhledem ke své činnosti či činnosti svých členů, bude jako maximální výše pokuty použita konkrétní suma. V případě jiných typů subjektů, je z povahy vyloučeno použití obrátového kritéria, proto se při stanovení pokuty použije zákonná výše daná konkrétní částkou, a to za každý den nesplnění povinnosti. Pro stanovení výše donucovacích pokut se stejně jako při stanovení výše pokut za přestupky užije obdobně *Postup při stanovení výše pokut ukládaných za porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže* zveřejněný na webových stránkách Úřadu.

Donucovací pokutu lze ukládat opakovaně, a to až do výše shodné s maximální výší opakované pořádkové pokuty a s výší pokuty, kterou je možné uložit za závažnější přestupky.

#### **Bod 56 (Obecně k Hlavě IX)**

Nově vložená hlava komplexně upravuje koncept tzv. *mezinárodní spolupráci* reflektující v celém rozsahu transpoziční požadavky kodifikované v kapitole VII. Směrnice, nová úprava přitom nejde v žádném ohledu nad rámec požadavků Směrnice. Kodifikace v této

hlavě stanovuje režim aplikace soutěžních pravidel podle čl. 101 a 102 SFEU mezi jednotlivými členskými státy v situacích, kdy soutěžní orgán jednoho státu při aplikaci evropského soutěžního práva vyžaduje přeshraniční spolupráci s dalším členským státem. Soutěžní orgán jiného členského státu je orgán určený členským státem, který je odpovědný za aplikaci soutěžních pravidel podle čl. 101 a 102 SFEU.

Pravidla vychází ze současného systému zavedeného na vertikální úrovni Nařízením č. 1/2003 a měla by být adaptována na horizontální úroveň spolupráce mezi členskými státy.

#### **K § 24a**

Odstavec 1 zakotvuje postavení Úřadu jako hlavního garanta mezinárodní spolupráce v oblasti ochrany hospodářské soutěže.

Odstavec 2 stanovuje příslušnost k vymáhání nedoplatků. Na základě současné tuzemské právní úpravy pokuty uložené Úřadem vymáhá obecný správce daně podle správního řádu, resp. na základě § 8 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, a to konkrétně celní úřad místně příslušný podle místa pobytu nebo sídla osoby, které byla pokuta uložena.

Stanovení příslušnosti Úřadu k vymáhání pokut uložených zahraničními soutěžními orgány do mezinárodní spolupráce v oblasti hospodářské soutěže se, jelikož v současnosti pokuty nevymáhá, proto nejeví jako hospodárné ani žádoucí. Z tohoto důvodu se zachovává současný model, kdy pokuty uložené v oblasti ochrany hospodářské soutěže vymáhá celní úřad.

Zároveň se vzhledem k předpokládanému nízkému počtu takovýchto řízení stanoví místní příslušnost konkrétně na Celní úřad pro Jihomoravský kraj, kde má sídlo též Úřad, aby byla tato řízení koncentrována u jednoho celního úřadu z důvodu hospodárnosti a lepší spolupráce mezi těmito orgány. Jde o příslušnost místní, a nikoliv věcnou, a proto může tento celní úřad v případě potřeby dožádat o provedení dílčích úkonů ostatní celní úřady.

#### **K § 24b**

Výslovně se v odstavci 1 nad rámec zásady dobré správy stanoví povinnost v rámci spolupráce tuzemských orgánů v oblasti mezinárodní spolupráce při vymáhání nedoplatku na pokutě v oblasti ochrany hospodářské soutěže postupovat bezodkladně.

Vzhledem k postavení orgánů Celní správy České republiky jako správce daně, kdy je na základě platné právní úpravy vzhledem k daňové mlčenlivosti nemožné předávat bez zákonného zmocnění jakékoliv údaje, které správce daně získal při správě daní *largo sensu*, se v odstavci 2 jeví jako nezbytné pro zabezpečení elementárního fungování procesu mezinárodní spolupráce při vymáhání nedoplatků na pokutě konstituovat zákonný průlom do této povinnosti mlčenlivosti pro spolupráci orgánů Celní správy České republiky a Úřadu, resp. Úřadu a zahraničních soutěžních orgánů (viz § 55 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“)).

## K § 24c

Mezinárodní spolupráce podle této hlavy probíhá v souladu s čl. 27 Směrnice zásadně na základě žádosti o mezinárodní spolupráci, která zároveň slouží jako exekuční titul při vnitrostátním vymáhání. Žádost o mezinárodní spolupráci může mít podobu žádosti o doručení písemnosti nebo žádosti o vymáhání nedoplatku na pokutě.

V případě, že je žádajícím státem Česká republika, vyhotovuje žádost vždy Úřad (srov. § 24a odst. 1), přičemž lze však očekávat, že vybrané údaje sestaví ve spolupráci s orgány Celní správy České republiky (§ 24b odst. 1). Poskytnutí těchto informací Úřadu nepředstavuje porušení povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu (srov. § 24b písm. b)).

Žádost nemá na základě evropského práva předepsanou formu, avšak má předepsaný obsah a současně platí, že musí být dožádanému státu předána zásadně v jeho úředním jazyce. Jejím prostřednictvím se zasílají všechny potřebné informace dožadovanému orgánu (ať již jde o tuzemský orgán, pokud je dožádán ze zahraničí, nebo zahraniční orgán, pokud je dožádán z České republiky), přičemž k žádosti by mělo být vždy přiložena v případě doručování listina, která má být doručena a v případě vymáhání zdrojové pravomocné rozhodnutí (srov. odst. 3).

V případě, kdy má žádost sloužit jako exekuční titul, musí obsahovat další předepsané náležitosti, které přesně specifikují vymáhanou pohledávku a ze kterých bude patrné, že není k mezinárodnímu vymáhání přistoupeno předčasně.

Podrobnosti o náležitostech potřebných pro identifikaci soutěžitelů a pro popis doručovaných rozhodnutí nebo jiných písemností týkajících se uplatňování článků 101 a 102 Smlouvy uvedených v žádosti jsou stanoveny vyhláškou.

K žádosti se přikládá písemnost, která má být oznámena, nebo rozhodnutí, na základě kterého má být vymáhán nedoplatek, přičemž se na rozdíl od žádosti tyto dokumenty musí překládat do úředního jazyka dožádaného členského státu pouze, pokud to vyžaduje právní řád tohoto členského státu (srov. § 24d). Písemnostmi je zde třeba rozumět dokumenty uvedené v čl. 25 Směrnice, tj. týkající se uplatňování článku 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie *largo sensu*, tzn. předběžné námitky vůči porušení těchto článků, rozhodnutí uplatňující tyto články, včetně rozhodnutí týkající se výkonu rozhodnutí a dále i všechna procesní usnesení a akty, přijaté v rámci řízení za účelem prosazení práva, které by měly být v souladu s vnitrostátním právem doručeny.

## K § 24d

Stanoví se zvláštní ustanovení k § 16 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a k § 76 daňového řádu.

Na základě čl. 27 odst. 5 Směrnice se v odstavci 1 jako základní pravidlo stanoví, že žádost se vyhotovuje v jazyce dožádaného členského státu, avšak v souladu se Směrnicí je ponecháno na vůli orgánů žádajícího a dožádaného státu dohodnout se na jiném jazyce komunikace, pokud je pro oba orgány přijatelný.

Jestliže je na základě požadavků zahraniční právní úpravy požadován i překlad přiložené písemnosti, jak je uvedeno v odstavci 2, tak tento překlad žádající orgán zajistí.

V praxi toto znamená, že žádá-li Úřad o mezinárodní pomoc, tak je povinen zajistit překlad, je-li dožadován naopak Úřad, tak na základě výše uvedených ustanovení správního, resp. daňového řádu vyžaduje dokumenty v českém jazyce, pokud není aplikován postup podle odstavce 3.

Výslovně se v odstavci 3 stanoví možnost, aby Úřad mohl uzavřít dohodu o odchylném jazyce komunikace. Není-li však taková dohoda uzavřena, platí pro účely aplikace čl. 27 odst. 5 Směrnice, že úředním jazykem České republiky je český jazyk a že musí být do češtiny přeloženy i přiložené písemnosti a rozhodnutí. V případě mezinárodní spolupráce při doručování postačí, aby byla žádost a doručovaná písemnost v návaznosti na § 16 odst. 1 správního řádu ve slovenštině.

Fakt, že je komunikace vedena v jiném nežli českém jazyce, pak nemá žádné právní účinky, adresát se tak nemůže dovolávat toho, že vůči němu bylo postupováno v jazyce, kterému nerozuměl. Z tohoto důvodu však Úřad musí postupovat v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů podle správního řádu a v případě mezinárodní spolupráce při vymáhání nedoplatku na pokutě i základními zásadami správy daní podle daňového řádu, zejména zásady šetření práv, a přistoupit na dohodu o použití jiného jazyka komunikace, pokud je zjevné, že tím nedojde k oslabení právní pozice osoby, které má být doručováno, nebo na které má být vymáháno.

#### **K § 24e**

Mezinárodní spolupráci není Česká republika povinna poskytnout bezpodmínečně za všech okolností, ale může ji v případech předvídaných Směrnicí a uvedených v odstavci 1 odmítnout. V takovém případě se uplatní postup podle odstavce 3.

Důvody pro odmítnutí poskytnutí mezinárodní spolupráce se musí vykládat eurokonformně v souladu s příslušnými ustanoveními Směrnice:

- K písm. a): Podle čl. 27 odst. 6 písm. a) Směrnice není dožádaný stát povinen poskytnout mezinárodní spolupráci, pokud žádost o její poskytnutí nesplňuje požadavky stanovené v čl. 27 Směrnice, tedy zejména pokud (i) není podána prostřednictvím žádosti, (ii) žádost neobsahuje všechny předepsané údaje, (iii) k žádosti není přiložena kopie písemnosti nebo rozhodnutí nebo (iv) žádost nebo přiložená kopie písemnosti či rozhodnutí nejsou v předepsaném jazyce.
- K písm. b): Podle čl. 27 odst. 6 písm. a) Směrnice ve spojení s čl. 26 Směrnice lze podat žádost o poskytnutí mezinárodní spolupráce při vymáhání nedoplatku na pokutě pouze tehdy, pokud (i) orgán žádajícího členského státu vynaložil přiměřené úsilí ke zjištění majetku povinného na svém území, pokud je povinný usazen v tomto členském státě, (ii) tento majetek nepostačoval na uspokojení exekuce v tomto členském státě, a (iii) rozhodnutí, na základě kterého má být provedeno vymáhání je konečné.
- K písm. c): Podle čl. 27 odst. 6 písm. b) Směrnice není dožádaný stát povinen poskytnout mezinárodní spolupráci, pokud by vyřízení žádosti mohlo být zjevně v rozporu s veřejným pořádkem v dožádaném členském státě. V případě České republiky se obdobné ustanovení zpravidla transponuje tak, že zahrnuje jak veřejný

pořádek v úzkém smyslu, tak i bezpečnost České republiky, jejíž ohrožení by bylo také v rozporu s veřejným pořádkem (srov. např. § 21 zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, a § 11 odst. 3 písm. b) zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek).

- K písm. d): Podle článku 25 je pro doručování písemností adresátovi jako základní hypotéza stanoveno, že se musí jednat o dokumenty, které se týkají uplatňování článku 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie largo sensu tj. včetně předběžných námitek vůči porušení těchto článků, rozhodnutí uplatňující tyto články a to i rozhodnutí týkající se výkonu rozhodnutí a dále i všechna procesní usnesení, která se musí doručovat podle práva žádajícího členského státu. Jeví se proto jako legitimní podmínka vyhovění žádosti o doručení naplnění této materiální podmínky.

Odstavec 2 se zabývá stavem, kdy orgánem zabezpečujícím mezinárodní spolupráci je Úřad, a tem je také tím, kdo prima facie odmítá poskytnutí mezinárodní spolupráce. Okolnosti vedoucí k možnému odmítnutí poskytnutí mezinárodní spolupráce však může zjistit i jiný orgán veřejné moci, ať již jde o mezinárodní spolupráci při doručování, nebo o mezinárodní spolupráci při vymáhání nedoplatku na pokutě.

Tento orgán veřejné moci však nemá oprávnění sám o sobě odmítnout poskytnutí mezinárodní spolupráce, ale namísto toho toto se musí obrátit s podnětem na Úřad, který s konečnou platností posoudí, zda na základě tohoto podnětu poskytnutí mezinárodní spolupráce odmítne nebo ne. V souvislosti s tím může Úřad vstoupit do jednání se orgánem ze žádajícího členského státu a případně od něj poptat další doplňující informace (srov. odst. 3).

Do doby, než Úřad oznámí orgánu veřejné moci, který podal podnět, že poskytnutí mezinárodní spolupráce neodmítne, tento orgán pozastaví provádění veškerých úkonů v rámci mezinárodní spolupráce tak, aby byla šetřena práva dotčených osob pro případ, že by nakonec k odmítnutí mezinárodní spolupráce došlo.

Odstavec 1 představuje možnost, avšak nikoliv povinnost odmítnout poskytnutí mezinárodní spolupráce. Odstavec 1 reflektuje možnost Směrnice požádat o doplňující informace pro konečné rozhodnutí, zda poskytnutí mezinárodní spolupráce odmítnout nebo nikoliv, které jej mohou vést k tomu, že poskytnutí mezinárodní spolupráce neodmítne.

Odstavec 4 transponuje čl. 27 odst. 6 Směrnice, podle kterého musí v případě odmítnutí mezinárodní spolupráce tuto skutečnost Úřad sdělit soutěžnímu orgánu žádajícího státu. V návaznosti na čl. 27 odst. 6 písm. b) Směrnice navíc musí být Úřad schopen prokázat, že by poskytnutí mezinárodní spolupráce mohlo zjevně ohrozit veřejný pořádek nebo bezpečnost České republiky, a tedy se navrhuje, aby tuto skutečnost tomuto orgánu prokázal, avšak pouze takovým způsobem, aby samotným tímto sdělením nedošlo k tomuto ohrožení.

## **K § 24f**

Na základě článku 28 Směrnice se zakotvuje pravidlo, které stanoví, že se posouzení zákonnosti písemnosti, která má být doručena nebo rozhodnutí, na jehož základě má být nedoplatek na pokutě vymáhán, je plně v působnosti státu, který jej vydal. Zároveň

se zakotvuje pravidlo, že samotný proces doručování anebo vymáhání je posuzován podle pravidel státu, v němž probíhá. Z podstaty věci by opačné uchopení těchto pravidel vedlo k mnoha kolizím, jako je například vyřešení otázky, podle jakého práva by tuzemský orgán posuzoval zahraniční rozhodnutí, zda může toto právo na uspokojivé úrovni aplikovat apod. Takto se předchází všem kolizím a to nejen na úrovni správních orgánů, ale i na úrovni soudní.

V případě, kdy český orgán veřejné moci na základě žádosti zaslané zahraničním soutěžním orgánem doručuje cizí písemnost nebo vykonává cizí rozhodnutí, jsou jeho kroky bez dalšího přezkoumatelné v České republice podle odpovídajících správních procesních předpisů (správní řád pro doručování a daňový řád pro vymáhání nedoplatku na pokutě) a před českými správními soudy. Tato skutečnost se výslovně neupravuje v zákoně, protože platí sama o sobě.

#### **K § 24g**

Z legislativně technických důvodů se zavádí legální definice pojmu „nedoplatek na pokutě“ omezující předmět mezinárodní spolupráce při vymáhání nedoplatku na pokutě na vymezený soubor nedoplatků.

Mezinárodní spolupráci tak nelze provést ve vztahu k jiným pohledávkám a nelze ji samostatně provést ani ve vztahu k exekucím nákladům vzniklých při vymáhání nedoplatků na pokutě.

#### **K § 24h**

Udílí se pravomoc Úřadu žádat o doručení dokumentů (rozhodnutí nebo jiných písemností), které se týkají uplatňování článku 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie *largo sensu* tj. včetně předběžných námitek vůči porušení těchto článků, rozhodnutí uplatňující tyto články a to i rozhodnutí týkající se výkonu rozhodnutí a dále i všechna procesní usnesení. Na takto doručené dokumenty se hledí stejně jako na dokumenty doručené Úřadem v tuzemsku.

#### **K § 24i**

Na základě článku 25 Směrnice v případě obdržení žádosti Úřad doručuje zaslané rozhodnutí jako by bylo rozhodnutím Úřadu podle norem tuzemského právního řádu, tj. na základě správního řádu.

#### **K § 24j**

Na základě čl. 27 odst. 7 se stanoví pravomoc Úřadu vyžadovat uhrazení nákladů dožádaných členských států a zároveň žádat náklady vynaložené Úřadem na doručení jejich písemností.

#### **K § 24k**

Udílí se pravomoc Úřadu žádat o vymození nedoplatku na pokutě při uplatňování článku 101 a 102 Smlouvy o fungování Evropské unie.

## K § 24l

S ohledem na to, že předmětem mezinárodního vymáhání je pokuta, jejíž účel není primárně fiskální, neměly by v případě vymožení nedoplatku v cizině jít případné záporné kurzové rozdíly k tíži dlužníka. Obdobně by ale naopak kladné kurzové rozdíly neměly jít k jeho dobru. Stejně tak by nemělo jít k tíži dlužníka to, že vymoženou částku zahraniční orgán použije až se zpožděním. V případě nedoplatku na pokutě sice nevzniká úrok z prodlení (jde o peněžitě plnění spravované v dělené správě), ale přesto je žádoucí omezit dobu, po kterou má tato osoba evidován nedoplatek.

Z těchto důvodů se v odstavci 1 stanoví, že se na osobním daňovém účtu, na kterém se eviduje zaplacení pokuty, v případě mezinárodního vymáhání eviduje již vymožení částky v cizině. Protože se evidence daní vede v českých korunách, přepočte se pro účely vystavení platebního dokladu tato částka v cizí měně směnným kurzem platným v den, který je uveden v žádosti, tedy ke dni právní moci rozhodnutí o uložení pokuty. Tímto postupem budou vyloučeny dopady kurzových rozdílů na dlužníka.

Z důvodů uvedených výše a pro zvýšení právní jistoty se výslovně v odstavci 2 stanoví, že částka skutečně připsaná na účet správce placení nedoplatku na pokutě není pro evidenci daní rozhodná, ať již je nižší nebo vyšší, než částka evidovaná podle odstavce 1. Současně se pro zvýšení právní jistoty stanoví, že případný kladný rozdíl je příjmem státního rozpočtu a nikoliv dlužníka. Stejně tak jde záporný kurzový rozdíl k tíži státního rozpočtu, což vyplývá implicitně z odstavce 1.

## K § 24m

Odstavec 1 reflektuje čl. 27 odst. 8 směrnice, kdy může dožádaný soutěžní orgán požadovat zaplacení exekučních nákladů po žádajícím orgánu, kterým je Úřad.

Jde o náklady skutečně vzniklé, přičemž směrnice jejich výši žádným způsobem neomezuje.

I přes zaplacení těchto nákladů Úřadem platí, že je Úřad hradí za dlužníka, a proto tyto náklady mohou být následně vymáhány podle § 182 daňového řádu po tomto dlužníkovi.

V návaznosti na § 182 odst. 2 daňového řádu se v odstavci 2 stanoví, že mezi exekuční náklady spadají i náklady uhrazené Úřadem podle odstavce 1 do zahraničí.

Směrnice stanoví, že se hradí pouze skutečně vynaložené náklady soutěžního orgánu dožádaného členského státu. V oblasti vymáhání je však běžné, že jsou exekuční náklady vyčísleny paušálně (srov. např. § 183 daňového řádu). Z tohoto důvodu se v odstavci 3 stanoví, že zahraničnímu soutěžnímu orgánu lze uhradit exekuční náklady v paušální výši, pokud je tento orgán připraven stejným způsobem uhrazovat paušální náklady uplatněné českou stranou podle § 24q. Pokud by zahraniční orgán nebyl ochoten v obdobných případech hradit paušální exekuční náklady a požadoval by doložení každého jednoho dílčího výdaje, který má hradit, pak by s ohledem na zásadu hospodárnosti nebylo účelné v případě takového orgánu hradit jím vyčíslené paušální náklady a nezbývalo by, než také reciprocně požadovat prokázání každého jednotlivého výdaje, který by tento orgán požadoval nahradit.

## **K § 24n**

Vymáhání nedoplatku na pokutě z jiného členského státu v tuzemsku by bylo z procesního hlediska bez explicitní úpravy zůstalo neupraveno, což není žádoucím stavem. Tento stav je zapříčiněn tím, že ukladatelem vymáhaného sankčního plnění je zahraniční orgán veřejné moci, který nelze z povahy věci považovat za správní orgán podle § 1 odst. 1 správního řádu, tudíž nelze dovodit aplikaci ustanovení § 103 a násl. téhož zákona. Zároveň se nejedná ani o státní orgán, tudíž se v případě zahraničního ukladatele pokuty nemůže aplikovat § 10 daňového řádu, který by jej dosadil do pozice orgánu veřejné moci a umožnil aplikaci § 161 daňového řádu, tj. výkon dělené správy.

Z výše uvedených důvodů, aby nevznikla mezera v právu, se stanoví jednoznačně, že procesní předpis, jímž se bude správce placení nedoplatku řídit při vymáhání nedoplatku na pokutě, je daňový řád a že se jedná konkrétně o výkon dělené správy, čímž se toto ustanovení stává zvláštním ustanovením k § 161 daňového řádu. Tímto se dostane zahraniční nedoplatek na pokutě z procesního hlediska do stejného právního postavení jako tuzemský nedoplatek na pokutě, což odpovídá čl. 27 odst. 1 Směrnice. Zároveň se touto úpravou vylučují instituty úroku z prodlení, úroku z posečkané částka a úroku z neoprávněného jednání správce daně podle daňového řádu, jak je tomu v případě dělené správy.

Kromě faktu, že je zabezpečena procesní rovnost subjektů, kteří se dopustili totožného protiprávního jednání, se pak naplňuje vyloučením úroku z neoprávněného jednání správce daně též čl. 28 odst. 1 písm. a) Směrnice, jelikož tento úrok je de facto paušální úhradou za nesprávné stanovení daně. Případné vyplacení tohoto úroku by tak bylo samo o sobě posouzením správnosti a zákonnosti aktu vymáhaného rozhodnutí.

V návaznosti na čl. 26 odst. 4 směrnice se promlčecí lhůty pro vymáhání nedoplatku na pokutě řídí právem žádajícího státu.

Z tohoto důvodu se neuplatní úprava obsažená v § 160 daňového řádu, ale otázky počátku, běhu (tedy stavění, přerušení a prodloužení) a délky lhůty pro placení daně se řídí plně právním řádem žádajícího členského státu. Tuzemský orgán je o těchto lhůtách poučen v žádosti.

## **K § 24o**

Stanoví se zvláštní ustanovení k § 171 odst. 1 daňového řádu. Pro účely vymáhání bude za předpokladu neodmítnutí mezinárodní spolupráce podle § 24e tohoto zákona dostačující pouze žádost, která bude správcí placení nedoplatku na základě § 24a tohoto zákona předána Úřadem. Tímto se implementuje požadavek čl. 27 odst. 4 Směrnice.

## **K § 24p**

Vzhledem k odůvodněnému předpokladu, že bude o mezinárodní spolupráci při vymáhání nedoplatku na pokutě žádáno téměř výlučně v zahraniční měně, a zároveň

při požadavku čl. 28 odst. 8 poslední dva pododstavce, se stanoví pro účely tuzemského vymáhání fixní kurz navázaný na den nabytí právní moci vymáhaného rozhodnutí, což je datum, které by mělo být obligatorně uvedeno v žádosti a bez něhož by tedy nemělo být možné vymáhat nedoplatek na pokutě.

#### **K § 24q**

Pro případy, kdy samotný výtěžek z exekuce nebude pokrývat veškeré náklady daňové exekuce vedené příslušným celním úřadem, je Úřad oprávněn, v návaznosti na čl. 27 odst. 8 směrnice, tyto náklady požadovat po soutěžním orgánu žádajícího členského státu. Takto získané náklady se zapraví na náklady vedené na osobním pokutovém účtu povinného.

#### **K § 25**

Stanoví se ustanovení speciální k § 6 odst. 1 písm. q) rozpočtových pravidel, dává správci nedoplatku na pokutě povinnost vymožený nedoplatek na pokutě převést na účet uvedený soutěžním orgánem žádajícího členského státu namísto toho, aby se jednalo o příjem státního rozpočtu.

#### **Bod 57 a 58 (§ 26)**

Zmocňovací ustanovení jsou nově doplněna o odstavce 3. Společně s § 22ba odst. 7 a § 24c odst. 2 nastavují normativní rámec pro vydání prováděcích podzákonných obecných právních předpisů, reflektujících nová práva a povinnosti normovaná v zákoně.

Jejich obsahem mají být konkrétně vyjmenované náležitosti jednotlivých žádostí v rámci programu shovívavosti i žádostí v rámci systému mezinárodní spolupráce, jejichž právní základ byl kodifikován v rámci tohoto zákona.

#### **K článku II (Přechodná ustanovení)**

S ohledem na zachování právní jistoty se upravuje, že řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle dosavadních předpisů.

#### **K článku III (Účinnost)**

Návrh směřuje k zajištění slučitelnosti s předpisy Evropské unie. Cílem je implementace Směrnice, u níž uplyne implementační lhůta dne 4. února 2021. V souladu s § 3 odst. 3 a 4 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, je nabytí účinnosti zákona navrhováno v závislosti na přesně neznámém datu ukončení legislativního procesu na patnáctý den následující po dni vyhlášení.

Existuje zde naléhavý obecný zájem spočívající v nutnosti splnit implementační lhůtu Směrnice, která se však nekryje s daty 1. ledna nebo 1. července kalendářního roku, jak jsou nastavena podle nových publikačních pravidel českého právního řádu. Navrhnout nabytí účinnosti již k 1. lednu daného roku je s ohledem na standardní dobu trvání legislativního procesu nereálné. Posečkat s nabytím účinnosti až na 1. července není naopak vhodné z důvodu potenciálního zahájení řízení o porušení Smlouvy o EU.

V Praze dne 21. září 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v.r.

Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže:

Ing. Petr Rafaj v.r.